

Flos glomerulis triandris, rotundatis, axillaribus: ad apicem ramorum in spicas prolongatis. *Flosculi* aristati. *Folia* nec cordata, nec maculata.

Habitat ubique incultus in hortis Cochinchinæ, & Chinæ, esculentus. Burm. Ind. pag. 199. Blitum Terrestre, seu repens. Rumph. Amb. l. 8. c. 42. pag. 232. tab. 82. fig. 2.

Sp. 4. AMARANTHUS OLERACEUS. α Rau gen mdoi.

Differ. spec. Amar. *glomeribus* triandris, pentandrisque: *foliis* ovatis obtusissimis, emarginatis, rugosis. Lin. sp. 10.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 5-pedalis, crassus, sulcatus, teres, erectus, glaber, ramosus. *Folia* ovata, integerrima, rugosa, pallida, alterna, petiolata. *Flos* glomerulis lateralibus, terminalibusque in spicas elongatis. *Masculi stamina* 3, sive 5. *Fœminei stigmata* 3. *Capsula* circumscissa: *Semine* 1, nigricante.

Habitat cultus, nec frequens in Cochinchinâ.

Mill. Dict. n. 15. Blitum album maius. Bauh. Pin. pag. 118. n. 1.

Sp. 5. AMARANTHUS CRUENTUS. α Rau gen tia.

Differ. spec. Amar. *racemis* pentandris, decompositis, remotis, patulo-nutantibus: *foliis* lanceolato-ovatis. Lin. sp. 21.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 4-pedalis, erectus, ruber, parum ramosus. *Folia* ovato-lanceolata, sub-dentata, glabra, petiolata, partim fusco-viridia, partim cruento-rubra. *Flos* pentandrus, glomerulis axillaribus, spicisque terminalibus, longis, nutantibus.

Habitat cultus in Cochinchinâ, & Chinâ: mensis parum gratus.

Burm. Ind. pag. 200. Mill. Dict. n. 117. Amaranthus Sinensis, foliis variis. Mart. Cent. 6. tab. 6.

Sp. 6. AMARANTHUS SPINOSUS. α Rau gen gai.

Differ. spec. Amar. *racemis* pentandris, cylindricis, erectis: *axillis* spinosis. Lin. sp. 23.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, fœsquipedalis, erectus, teres, crassus, glaber, albicans, ramosus: *aculeis* axillaribus, longis, rectis. *Folia* lanceolata, repanda, glabra, obsкуро-viridia, costis multis obliquis, albicantibus: *petiolis* longis, sparsis. *Flos* pentandrus, spicis longis, tenuibus, continuis, terminalibus.

Habitat spontaneus loca minus culta Cochinchinæ. Non esculentus.

Amaranthus Indicus, spinosus, spicâ herbaceâ. Herm. Lugdb. 31. tab.

33. Blitum spinosum. Rumph. Amb. l. 8. cap. 43. tab. 83. fig. 1.

† GENUS XX. HEXADICA.

*Descriptio Naturalis.** *Masculi flores.*

Cal. Perianthium 5-phyllum : foliolis obtusis, brevibus, patentibus.

Cor. Petala 5, ovata, concava, patentia.

Stam. Filamenta 5, corollâ breviora. Antheræ ovatæ, bilobæ, stantes.

* *Feminei flores* in diverso ramo ejusdem plantæ.

Cal. 6-phyllus : foliolis obtusis, brevissimis, persistentibus.

Cor. nulla.

Pist. Germen sub-rotundum, superum. Stylus nullus. Stigmata 6, concava, conniventia.

Peric. Capsula globosa, 6-valvis, 6-locularis, monosperma.

Sem. oblonga, angulata.

Nom. (Εξάδικος senarius) a senis loculis pericarpii.

Char. Gener. Masc. Cal. 5-phyllus. Cor. 5-petala.

Fcem. Cal. 6-phyllus. Cor. 0. Stigmata 6. Capsf. 6-locularis, 1-sperma.

† Sp. 1. HEXADICA COCHINCHINENSIS. & Cay. Buit. den.

Differ. Ipec. Hex. foliis ovato-oblongis : floribus fasciculatis.

Hab. Arbor mediocris : ramis patentibus. Folia ovato-oblonga, obtusa, integerrima, glabra, alterna. Flos albus, parvus, fasciculatus, sub-terminalis. Capsula parva, nigricans.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XXI. TREMA.

*Descriptio Naturalis.** *Masculi flores.*

Cal. Perianthium 5-phyllum : foliolis lanceolatis, patentibus.

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta 5, calyce longiora. Antheræ sub-rotundæ.

* *Feminei flores* in eadem plantâ ad apicem.

Cal. ut Masc., persistens.

Cor. Nulla.

Pist. Germen sub-rotundum, verticaliter compressum. Stylus nullus. Sti-

Stigmata 2, brevía, villosa.
 Peric. Drupa sub-rotunda, sub-compressa, 1-sperma, supera.
 Sem. Nucula minuta, foraminosa.

Nom. (Třmua foramen) a nukulâ foraminibus pertusâ.

Char. Gen. Masc. Cal. 5-phyllus. Cor. o.

Fœm. Cal. 5-phyllus. Cor. o. Stigmata 2. Drupa sub-rotunda : nuce foraminosâ.

† Sp. 1. TREMA CANNABINA. α Cây Rạch chiéo.

Differ. spec. Trem. foliis lanceolatis, ferratis : pedunculis polyfloris, axillaribus.

Hab. Arbor mediocris : cortice cannabino : ramis ascendentibus. Folia ovato-lanceolata, acumine longo, ferrata, tomentosa, alterna.

Flos pedunculis polyfloris, axillaribus. Drupa flava.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS XXII. XANTHIUM.

Char. Gener. Masc. Cal. comm. imbricatus. Cor. 1-petalæ, 5-fidæ, infundibuliformes. Recept. paleaceum.

Fœm. Cal. involucrum 2-phyllum, 2-florum. Cor. o.

Drupa sicca muricata, 2-fida. Nucleus 2-ocularis.

Lin. sy. pl. G. 1152.

Sp. 1. XANTHIUM STRUMARIUM. α Cây Ké : Ngau bàng. &c.

Differ. spec. Xant. caule inermi : foliis cordatis, trinervatis. Lin. sp. 1.

Hab. & notæ. Planta annua, 3-pedalis : caule sub-erecto, crasso, tortuoso : ramis multis diffusis, inermibus. Folia cordata, lobata, 3-nervia, inciso-ferrata, tomentosa, magna, pallida, petiolata, sparsa. Flos albus, polynatus, terminalis, & axillaris, Masculus, & Fœmineus in eodem ramo. Fructus drupa echinata, ovato-oblonga, 2-ocularis, 1-sperma.

Habitat agreste in agris, & sepibus Cochinchinæ, & Chinæ, passim obvium.

Hort. Clifford. pag. 443. Xanthium foliis semitrilobatis, aculeis uncinatis Hall. Helvet. n. 1621. Xanthium, five Lappa. Matth. in Diosc. l. 4. cap. 133. fig. pag. 834.

Observ. Cum hæc planta in Indiâ per me observata non differat ab Europæâ, fatendum est eam esse speciem Strumariam non Orientalem a Cels. Linnaeo dictam ; & præcipuè, quia in eâ clarè videntur folia basi cordata.

Virt.

Virt. Semen. Attenuans, Resolvens. Valet contra tumores, aut inflammationem capitis, colli, & oculorum, sicut etiam contra scabrem, & variolas.

† GENUS XXIII. VANIERIA.

*Descriptio Naturalis.** *Masculi Flores.*

Cal. Perianthium 4-partitum: laciniis ovatis, erectis, carnosiss, conniventibus.

Cor. nulla.

Stam. Filamenta sub-nulla. Antherae 5, bilobae, lobis reniformibus, compressis, pellucidis, calyci infra medium inhaerentes.

* *Feminei flores* Masculis mixti in eadem Baccâ compositâ.

Cal. ut Masc.

Cor. nulla.

Pist. Germen superum, compresso-rotundum. Stylus capillaris, tenuissimus, corollae aequalis. Stigma simplex.

Peric. nullum, praeter calycem persistentem, baccatum.

Sem. 1, lenticulare, glabrum, stylo remanente caudatum.

Recept. commune ovatum, septum flosculis 10-20, compresso-angulatis, plerumque coalitis, formantibus Baccam compositam, sub-rotundam, carnosam, exterius tuberosam, parvis hiatibus interpositis.

Nom. Ab amoenissimo Plantarum in Praedio Rustico Descriptore Jacobo Vanierio.

Observ. Huic generi affinis videtur Conocarpus. Lin. Gen. pl. ed. novae. n. 253. Nec fortasse magis differt Kofaria. Forsk. Arab. cent. 6. pag. 164. Scopol. Introd. pag. 125. Gen. 390. Istaque differentia augetur ex eo, quod flores conglobati, & viscosi (quamvis non lactiferi) nec facilem separationem permittant, nec accurato examini se exponant.

Char. Gen. Masc. Recept. commune. Cal. 4-partitus, carnosus. Cor. o.

Fœm. Recept., & Cal. ut Masc. Stylus. 1. Sem. 1. nudum.

† Sp. 1. VANIERIA COCHINCHINENSIS. x. Cây Vang lè.

Differ. spec. Van. caule aculeato: foliis alternis.

Hab. Frutex, erectus, 3-pedalis, caule multiplici, ramoso, tereti, laevi: aculeis multis, longis, rectis. Folia ovato-lanceolata, integerrima, glabra, alterna. Baccâ compositâ sub-rotunda, diametro

MONOECIA. HEXANDRIA. 3565

8-linearis, ruberrima, dulcis, edulis: *pedunculo* simplici, binato, axillari.

Habitat in dumetis Cochinchinae: ex eâque duci solent minores sepes.

† Sp. 2. VANIERIA CHINENSIS. & Hùng hoàng Xiong.
Differ. spec. Van. *caule* inermi: *foliis* fasciculatis.

Hab., & notæ. *Frutex* 15 pollices altus, erectus, ramosus, inermis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, fasciculata. *Flos* capitulo globofo, *pedunculo* simplici, longo, solitario, erecto, axillari. *Calyx* 4-partitus, carnosus, connivens. *Stamina* 5. *Receptaculum* commune, oblongum, paleaceum. Fœmineum florem cum Pistillo non invêni; ideoque plantam esse Dioicam existimavi.

Habitat in dumetis provinciæ Cantonienfis apud Sinas.

HEXANDRIA.

† GENUS XXIV. NEPHROIA.

Descriptio Naturalis.

* *Masc. flores*: racemis oblongis.

Cal. Perianthium 5-phyllum, patens: foliolis ovatis, acutis, incurvis: duobus alternis minoribus: omnibus coloratis.

Cor. Petala 3, subulata, curva, patentia, calyce longiora.

Nectarium foliolis 6, oblongis, incis.

Stam. Filamenta 6, capillaria, erecta, corollâ breviora. Antheræ biloculares, sub-rotundæ.

* *Fœminei flores* in diverso ramo ejusdem plantæ: *pedunculis* sub-trifloris.

Cal. ut Masc.

Cor. ut Masc.

Pist. Germen superum, sub-ovatum, 6-sulcatum. Stylus sub-nullus. Stigmata 6, oblonga.

Peric. Drupæ 6, minutæ, carnosæ, sub-reniformes.

Sem. Nuculæ totidem, reniformes, scabræ, 1-loculares.

Nom. (Nephel. renes) ob Drupas reniformes.

Char. Gen. Masc. Cal. 5-phyllus. Cor. 3-petala.

Fœm. Cal. 5-phyllus. Cor. 3-petala. Stigmata 6. Drupæ

6, reniformes.

† Sp. 1. NEPHROIA SARMENTOSA. & Deeî Xanli.

Differ. spec. Neph. *caule* scandente: *foliis* ovatis, emarginatis: *floribus* axillaribus.

Cccc

Hab.

Hab. *Caulis* fruticosus, scandens, acirrhus, teres, pilosus, longus, ramosus. *Folia* ovata, plana, glabra, emarginata. *Flos* albus, axillaris: Masculus racemis oblongis: Fœmineus pedunculis sub-trifloris, in diversis ramis ejusdem planœ.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS XXV. COCOS PALMA.

Char. Gen. Masc. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* 3-petala. *Stam.* 6.

Fœm. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* 3-petala. *Stigm.* 3. *Drupa* coriacea. Lin. sy. pl. G. 1338.

Sp. 1. COCOS NUCIFERA.

Differ. spec. Coc. inermis, frondibus pinnatis: foliolis replicatis, ensiformibus. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Arbor* simplicissima, prolifera, 60 pedes alta, & circiter diametro crassa, erecta, recta, circulis parallelis ex frondibus decidentibus notata. *Fronde* pinnatæ, reflexæ, 12 pedes longæ, rachi exterius rotundatâ, interius, sub-excavatâ: *aculeis* nullis: *foliolis* oppositis, plurimis, 3-pedalibus, subulato-ensiformibus, lævibus, simpliciter plicatis. *Flos* axillaris, *spathâ* magnâ, acutâ, striatâ, monophyllâ: *spadice* spicato, reclinato: *spicis* plurimis linearibus, tectis flosculis: fœmineis uno, vel altero ad basim, cæteris masculis. In utroque *calyx* semper 3-partitus: *corolla* 3-petala. *Stamina* 6. *Stigmata* 3, sessilia. *Drupa* trigono-ovata, 8 pollices longa: *cortice* exteriori crasso, fibroso, non coriaceo: interiore tenuiore, osseo: *medullâ* albissimâ, duriusculâ, inani, plerumque aquâ dulci plenâ.

Habitat culta in terris planis, non paludosis, Cochinchinæ: minus frequenter apud Sinas in Insulâ Hai-nan, & in paucis locis ad Austrum sitis. Nullibi in eâ invēni flores hermaphroditos.

Palma Indica maior: Calappa. Rumph. Amb. 1. 1. cap. 1. tab. 1. 2. Tenga. Rheed. Malab. 1. pag. 1. tab. 1, 2, 3, 4. *Palma Indica*, Coccifera, angulosa. Burm. Zeyl. pag. 182.

Ufus. *Arbor* ista est omnium utilissima Indiarum incolis. Truncus dat tigna, & columnas ad pauperum domos extruendas. Frondibus teguntur eadem domus. Foliolis pro chartâ utuntur ad scribendum: eisdem texunt cistas, storeas, & parietes. Fructus cortex fibrosus torquetur in rudentes, & funes omnis generis, quibus etiam parantur naves Europææ. Ex putamine osseo tornantur, vel aliter fiunt vascula, & utensilia multa domestica, quorum aliqua pulcherrima. *Drupæ* intima pars candida dat gratum cibum, & potum aquosum, jucundum, & salubrem: præterea ex eâ fit saccharum,

lac, oleum, vinum, acetum: ac plurima condimenta, & Europæis etiam in deliciis habita. In Medicinâ Oleum hujus Palmæ recentem expressum ex fructu non est inferius Oleo Olivarum.

† Sp. 2. COCOS NYPA. & Cây Duà nước.

Differ. spec. Coc. inermis, frondibus pinnatis: spadicebus masculis teretibus: Foemineis sub-rotundis: Drupâ fulcatâ.

Hab., & notæ. Palma crassissima, 4-pedalis, sæpius brevior, aut sub-acaulis. Frondes inermes, 15-pedales, sub-erectæ, inordinate pinnatæ, rachi sub-tereti. Foliola 4-pedalia, subulato-ensiformia, acumine longo, simpliciter plicata, basi distantia, glabra, coriacea. Flos terminalis, pedunculo longo, erecto, crasso, ramoso, bracteato: spadicebus masculi lateralibus, teretibus, reflexis, flosculis undique tectis: spadice foemineo sub-rotundo, flosculis circumdato. Spatha nulla, præter bractæas sub-acutas, breves, distantes. Drupa ovato-turbinata, compresso-lobata, polysulcata, 3-4 pollices longa: cortice exteriori fibroso, crasso, lævi, fusco: interiore putamine osseo, sub-rotundo, diametro 2-pollicari. Medulla albissima, crassa, aquam in vacuo continens. Florem examinare non potui, quamvis a longè sæpe viderim. Existimo (non assero) speciem esse Coci a Nuciferâ differentem, talemque judicant indigenæ. In utraque frondes, & fructus satis conveniunt: non ita spadices.

Habitat frequentissima in aquis salis ad maris litora, & ostia fluminum cænosa Cochinchinæ, Cambodiæ, Philippinarum, freti Malaccensis, &c.

Nypa. Rumph. Amb. I. 1. cap. 16. tab. 16. Sasa, & Nipah Harp. Voyag. V. 4. pag. 330.

Ufus. Ex hac palmâ (sicut ex Nuciferâ) extrahitur magna quantitas vini, & aceti, quamvis inferioris notæ. Drupæ adhuc teneræ, & rubentes edules sunt, non sapidæ. Frondes ad defendenda tecta a sole, & pluviam commodiores sunt, & longius durant, quam Nuciferæ.

POLYANDRIA.

GENUS XXVI. ARECA PALMA.

Char. Gener. Masc. Cal. . . Cor. 3-petala. Stam. 9.
Foem. Cal. . . Cor. 3-petala. Drupa calyce imbricato:
Liv. fy. pl. G. 1341.

Sp. 1. ARECA CATECHU. & Cây Cau: Bình lang. & Fim lām.

Differ. spec. Ar. frondibus pinnatis: foliolis replicatis, oppositis; præmorsis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Palma* 40, aut 50 pedes alta, semipedem in diametro crassa: *caule* rectissimo, tereti, glabro, cinereo, annulis parallelis distincto. *Frondes* paucæ, inermes, reclinatæ, 6 pedes longæ, pinnatæ: *foliis* 3-plicatis, apice præmorsis, 3 pedes longis, oppositis, basi approximatis. *Flos* albus, suaveolens, minuscule: *spadicibus* axillaribus, spicatis, reclinatis: *spicis* linearibus flosculis Masculis, & Fœmineis confusè mixtis. *Spatha* simplex, subacuta, alba, coriacea, tenuis, striata, decidua, defensa *involucro* amplo, ex basi frondis dilatata spadicem, & spatham involvente. *Masculi* floris *calyx* 3-phyllus: *Fœminei* 6-phyllus, imbricatus, inæqualis. *Corolla* utriusque 3-petala, acuta, curva, erecta. *Stamina* 9, brevia. *Pistillum* 1, superum. *Drupa* ovata, lævis, parvo ovo gallinaceo vix æqualis: cortice fibroso, crasso: putamine osseo nullo: *nucleo* cordiformi, interdum sub-rotundo, vel ovato, solido, substantiæ in maturitate corneæ, rubescente, venis albicantibus.

Habitat vastissimè culta in omnibus prædiis Cochinchinæ, tam maritimis, quam montanis: rarò in Chinâ Australi: nunquam in Boreali.

Faufel. Garc. Arom. l. 1. c. 25. Nux Faufel, seu Pinang., Bont. Jav. l. 6. c. 2. f. pag. 90. Pinanga Aréca. Rumph. Amb. l. 1. c. 5. tab. 4: ubi optima arboris icon: descriptio vero, quanquam veridica, nimium diffusa, ac tædiosa.

Ufus. Ex fructu tenero ab extimâ pelliculâ libero, vel si recens non habeatur, ex nucleò maturo, & sicco, simul cum folio aromatico Piperis Betele, addito pauxillo calcis ex ostreis, fit masticatorium, assuetis gratissimum, quod omnes Indiani continuò volvunt in ore, ut malus anhelitus corrigatur, dentesque, ac stomachus roborentur. Eorundem nucleorum decocto solent infectores, & fullores telas quascunque imbuere, ut colores diutius servant, & melius exprimant. In quem usum quotannis aliquot naves Arecarios nucleos deferunt ex Cochinchinâ ad Chinam, & Indiam.

Virtus: nucleorum. Incidens, Lubricans. Prodest in pituitâ tenaci: alvo difficili: vermibus intestinorum. Corticis fibrosi decoctum Diurésim promovet. Ex his colligi potest terram Japonicam, seu Catechu non fieri ex Arécâ, ut olim putabatur. Et quamvis hæc colores in telis retineat, hoc quidem perficit vi glutinante, non adstringente. Nomen Aréca Catechu non solum est improprium, sed erroneum. Per me libentius diceretur Aréca Hortensis.

† Sp. 2. ARECA SYLVESTRIS. α Cau rãng.

Differ. spec. Ar. foliorum *stipitibus* trigonis, inermibus: *foliis* triplicatis: *spadicis* singulo *flore* fœmineo inter duos masculos.

Hab., & notæ. *Palma* 10 pedes alta, sesquipollicem in diametro crassa,

sa, rectissima. *Fronde* pinnatæ, inermes, 3-pedales: *stipitibus* trigonis, basi dilatatis, coriaceis, caulem, & fructificationem amplectentibus: *foliis* longis, oppositis, 3-plicatis, distantibus, apice nunc acutis, nunc præmorsis. *Spatha* membranacea, alba, stricta. *Spadix* spicatus, spicis linearibus, floribus ordinatè dispositis, singulis foeminis inter duos masculos. *Masculi* Calyx 3-phyllus, foliolis subulatis inæqualibus. *Corolla* 3-petala, sub-clausa, *Calyce* longior, acuta, erecta. *Filamenta* nulla. *Antheræ* 24, lineares. *Foeminæ* Calyx 3-phyllus, persistens: *foliis* latis, obtusis, lateraliter se mutuo tegentibus. *Corolla* petala 3, rotundata, foliolis calycis minora. *Germen* oblongo-ovatum, clausum. *Stylus* nullus. *Stigma* 3-gonum, 3-fidum. *Drupa* oblonga, sub-acuta, 1-sperma: *cortice* lævi, fibroso: *nucleo* ejusdem formæ, solido, corneo, semipollicem longo.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Pinanga oryzæ-formis. Rumph. Amb. 1. r. c. 7. pag. 40. tab. 5. fig. 2; B. Frons vero ibi picta nec satis convenit cum descriptione Rumphianâ, nec etiam cum nostrâ observatione.

Ulus. Masticatur cum folio Betele sicut Hortensis. In Cochinchinâ fructus maiores sunt, quam in Amboinâ.

Observ. Hæc Palma inter Arécam, & Caryotam media est: habitus, & fructus Arécæ sunt proprii: stamina, & situs florum ad Caryotam declinant: corolla, & calyx masculus utrique communes: foemineus calyx foliolorum numero differt.

GENUS XXVII. CARYOTA PALMA.

Char. Gen. Masc. Cal. communis. Cor. 3-partita. Stam. plurima.

Fœm. Cal. idem. Cor. 3-partita Pist. 1. Bacca 2-sperma.

Lin. sy. pl. G. 1343.

† Sp. I. CARYOTA MITIS. α Cây Đung đình.

Differ. spec. Car. frondibus bipinnatis: foliorum *petiolis* nutantibus: *baccis* 1-spermis.

Hab., & notæ. Palma 15-pedalis, 2 pollices crassa, rectissima, æqualissima. *Fronde* 4-pedales, reclinatæ, bipinnatæ: *stipitibus* subteretibus, inermibus: *foliis* cuneiformibus, polynerviis, obliquè præmorsis: *petiolis* longis, tenuibus, nutantibus. *Spatha* communis, simplex, oblonga, sub-acuta. *Spadix* ramoso-spicatus, reflexus: *spicis* pluribus simplicibus, longis: *floribus* ordinatè dispositis, singulis foemineis inter binos masculos. *Calyx* communis nullus, præter spatham universalem. *Masculis* *Perianthium* proprium 3-phyllum, foliolis obtusis, concavis. *Corolla* petala 3, conica, curva,

va, erecta, sub-clausa. *Filamenta* nulla. *Antherae* lineares, plurimae. *Femineis Perianthium* 5-phyllum, imbricatum, persistens: foliolis obtusis, concavis. *Corolla* ut Masculi. *Germin* 3-gonum, superum. *Stylus* nullus. *Stigma* acutum, bifidum. *Bacca* rotunda, coriacea, laevis, nigra, globo sclopeti minoris aequalis: femine 1, globoso, pallido, molliusculo. Tam *Baccæ*, quam tota planta tactæ non urunt, aut pruritus afferunt: *Baccæ* tamen edules non sunt. Ad axillas frondium nascitur lanugo quædam crassa, & cinerea, quæ fomitem optimum præbet. Inter Palmas hæc omnium pulcherrima est; quando, flante aurâ leni motis petiolis, foliola volitare videntur.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Observ. Diversa species cenceri debet a Caryotâ Urente Linnæi, quæ saguaster maior dicitur a Rumphio, (Amb. l. 1. cap. 14. tab. 14) habetque foliola sessilia, minimè nutantia, & Drupam sive baccam 2-spermam, urentem, perianthioque proprio caret, communi calyce gaudet.

GENUS XXVIII. SAGITTARIA.

Char. Gener. Masc. *Cal.* 3-phyllus. *Cor.* 3-petala. *Filam* ferè 24.

Fœm. *Cal.* 3-phyllus. *Cor.* 3-petala. *Pist.* multa. *Sem.* multa, nuda. Lin. sy. pl. G. 1164.

Sp. 1. SAGITTARIA SAGITTIFOLIA. α. Cây Mác tláng.

Differ. spec. Sag. *foliis* sagittatis, acutis. Lin. sp. 1.

Hab. & notæ. *Planta* acaulis, 2-pedalis, palustris. *Folia* sagittata, magna, angulis tribus acutis, nervosis, æqualibus, patentibus: *petiolis* longis, crassis, polygonis, flaccidis, sub-erectis. *Scapus* nudus, *petiolis* similis, illis longior. *Flos* albus, spicis terminalibus, simplicibus, interruptis, longis, erectis: *Masculus* ad apicem spicæ. *Stamina* ultra 20. Fœminei *stigmata* simplicia, 200 circiter, insidentia totidem Germinibus; vestitis singulis squamis spathaceis, intus dehiscentibus. *Calyx* communis 3-florus: proprius 3-phyllus. *Petala* 3. *Semina* nuda, oblonga, compressa. *Receptaculum* sub-rotundum, colligens femina.

Habitat paludes, & loca cænosa Cochinchinæ.

Burm. Ind. pag. 201. Sagittaria sagittata. Thunb. Jap. pag. 242.

GENUS XXIX. FAGUS.

Char. Gener. Masc. *Cal.* 5-fidus, campanulatus. *Cor.* 0. *Stam.* 12.

Fœm. *Cal.* 4-dentatus. *Cor.* 0. *Styli* 3. *Capsula* (calyx antea) muricata, 4-valvis. *Sem.* 2. Lin. G. 1170.

Sp. 1.

Sp. 1. FAGUS CASTANEA. α Cây Dẻ gai. β Lệ tsù.

Differ. spec. Fag. *foliis* lanceolatis, acuminato-ferratis, subtus nudis.
Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Arbor* magna: ramis patentibus. *Folia* lanceolata, denticulis acuminatis ferrata, prope basim integerrima, glabra, petiolata, alterna. *Flos Masculus* ad apicem ramorum, amentis filiformibus. *Femineus* inferior, calyce 4-dentato, corollâ nullâ. *Capsula* sub-rotunda, echinata: in Cochinchinâ plerumque 2-valvis, 1-sperma. Glans vulgari Europæâ dulpo minor, ejusdem tamen formæ, coloris, & saporis.

Habitat in sylvis montanis Cochinchinæ: in Chinâ colitur Europææ æqualis.

Thunb. Jap. pag. 195. Castanea Sylvestris, quæ peculiariter, Castanea. Bauh. Pin. pag. 419. n. 2.

Ufus. Lignum ad ædificia optimum: fructus, quamvis edules, in Cochinchinâ raro colliguntur.

† Sp. 2. FAGUS COCHINCHINENSIS. α Xương cá lớn lá.

Differ. spec. Fag. *foliis* ovatis, confertis: *capsulis* 3-locularibus, 3-valvibus.

Hab., & notæ. *Arbuscula* 5-pedalis: ramis sub-ascendentibus. *Folia* ovata, obsoletè ferrata, glabra, congesta, petiolata. *Flos Masculus* amentis terminalibus; calyce 5-fido: corollâ 5-fidâ: *staminibus* 12. *Femineus* inferior in eodem ramo: calyce 5-fido: *Corollâ* nullâ: *capsulâ* muricatâ, 3-loculari, 3-valvi, 1-sperma. Semina Castaneas referunt formâ, & colore: magnitudine vix duas pollicis lineas æquantia. Masculi corolla est valde tenuis, & membranacea; ideo si Nectarium vocare magis placeat, non renuam. An Fagus Sylvaticæ Linnæi sp. 3?

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS XXX. QUERCUS.

Char. Gener. Masc. *Cal.* 5-fidus ferè. *Cor.* o. *Stam.* 5-10.

Fœm. *Cal.* 1-phyllus, integerrimus, scaber. *Cor.* o. *Styli* 2-5. *Sem.* 1, ovatum. Lin. sy. pl. G. 1168.

Sp. 1. QUERCUS ILEX. α Dẻ gạo.

Differ. spec. Querc. *foliis* ovato-oblongis, indivisis, ferratisque, subtus incanis: *cortice* integro. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris: ramis sub-ascendentibus, inermibus: *cortice* fusco-rufo, integro. *Folia* oblongo-ovata, indivisa, ferrata, subtus incana, tomentosa. *Flos* Monoicus, amentaceus, sub-

sub-terminalis. *Glans* ovata, parva, edulis: *calyce* semi-ovato, aspero, persistente.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Hort. Cliff. pag. 448. *Ilex* oblongo, ferrato folio. Bauh. Pin. pag. 424. n. 1.

† Sp. 2. QUERCUS CORNEA. α Deē Sàng. & Chū.

Differ. spec. Querc. *foliis* oblongo-ovatis, repando-ferratis: *glandibus* 3-locularibus, turbinatis, calyci æqualibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna: ligno durissimo, gravi, fusco: *ramis* ascendentibus. *Folia* oblongo-ovata, repanda, ferrata, sub-acuminata, glabra, dura, alterna, petiolata. *Flos* uterque sessilis, amentis linearibus, longis, terminalibus. *Masculi stamina* 5. *Fœminei stigmata* 3, simplicia, sessilia. *Fructus* sub-lignosus, turbinatus, truncatus, 3-locularis, 1-spermus, ad humeros usque vestitus *calyce* crasso, aspero, segmentis polyedris ordinatè insculpto.

Habitat in altis sylvis Cochinchinæ, & Chinæ.

† Sp. 3. QUERCUS CONCENTRICA. α Deē bôp.

Differ. spec. Querc. *foliis* lanceolato-ovatis, integerrimis, incurvis: *calycibus* laxis, brevissimis, circulis concentricis excavatis.

Hab., & notæ. *Arbor* magna: *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolato-ovata, acuminata, integerrima, incurva, utrinque glabra, petiolata, sparsa. *Flos* Monoicus: *Masculus* amentis linearibus, congestis, erectis, terminalibus: *Fœmineus* in eodem amento inferior, pedunculatus. *Fructus* oblongo-ovatus, acuminatus, glaber, rufus: *calyce* persistente, laxo, brevi, intus concavo, lanci simili, exterius excavato circulis quinque, parallelis.

Habitat in altis sylvis Cochinchinæ.

Observ. Hæc species, quamvis foliis similis videatur Quercui Moluccæ (Rumph. Amb. l. 4. c. 49. tab. 56.) ab eâ longè differt calyce, & curvaturâ foliorum.

Ufus. Omnes tres species præbent lignum aptum ad magna opera tam nautica, quam domestica, & ruralia: at secunda species aliis prævalet in sustinendis ponderibus gravioribus.

GENUS XXXI. JUGLANS.

Char. Gen. Masc. *Cal.* 1-phyllus, squamiformis. *Cor.* 6-partita. *Filam.* 18.

Fœm. *Cal.* 4-fidus, superus. *Cor.* 4-partita. *Styli* 2. *Drupa* nucleo fulcato. Lin. fy. pl. G. 1169.

Sp.

† Sp. 1. JUGLANS. REGIA. β Hổ táo. α Cây Hạch đào.

Differ. spec. Jug. *foliolis* ovalibus, glabris, subserratis, sub-æqualibus. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Arbor* magna: *ramis* longis patentibus. *Folia* impari-pinnata, 3-juga: *foliolis* sub-æqualibus, oblongo-ovatis, sub-integerrimis, glabris. *Flos Masculus* amentis pendulis, sub-terminalibus: *Fæmineus* sparsus, sæpe 2-3-natus in eadem planta. *Drupa* 2-pollicaris, ovata, coriacea, glabra: *nuce* inordinate sulcata: *nucleo* 4-lobo, oleoso, eduli.

Habitat in provinciis Borealibus imperii Sinensis.

Nux Juglans. Matth. in Diosc. l. 1. c. 141. fig. ibi. Nux Vulgaris. Hill. Brit. herb. pag. 508. tab. 72. fig. 1.

† Sp. 2. JUGLANS CAMIRIUM. α Deâu lai.

Differ. spec. Jug. *foliis* conicis, repandis: *petiolis* longis: *racemis* terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna: *ramis* patentibus: *cortice* cinereo, glabro: *ligno* albo, levi, fragili, inutili. *Folia* basi rotundata, superius conica, repanda, glabra, magna, *petiolis* longis, sparsis. *Flos* albus, Monoicus, uterque in eodem racemo, terminali. *Masculus calyx* monophyllus, oblongus, irregulariter dehiscens, sæpius 2-fidus. *Corolla* petala 5, oblonga. *Filamenta* 18: *antheris* bilocularis, stantibus, longitudine corollæ. *Fæmineus flos* maior, rarior: *calyce*, & corollæ, ut Masculi. *Styli* 2, bifidi, stigmatibus simplicibus. *Drupa* ovalis, coriacea, glabra, Regiæ sub-æqualis: *nuce* ovata, sulcata, 2-loculari: *nucleo* albo, oleoso, eduli.

Habitat agrestis, cultaque in Cochinchinâ.

Camirium. Rumph. Amb. l. 3. c. 12. tab. 58. Icon, & descriptio Rumphiana aliquatenus discrepant a nostrâ, in quâ nec *Drupa*, nec *folia* sunt cordata.

Uius. Ex nucleis abundans exprimitur oleum, quod in lampadibus clarâ lucem diffundit, sed citò consumitur, ideoque minus æstimatur.

† Sp. 13. JUGLANS CATAPPA. α Cây Mỏ cua.

Differ. spec. Jug. *foliis* cuneiformibus: *petiolis* brevibus: *amentis* terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* magna: *ramis* sub-ascendentibus. *Folia* cuneiformia, apice rotundata, sub-acuminata, sub-repanda, glabra, magna, in senectute lætè rubentia: *petiolis* crassis, brevibus, sparsis, congestisque. *Flos* albus, Monoicus, amentis brevibus, simplicibus, laxis, sub-terminalibus, pendulis: *Masculus* ad basim amenti, sufful-

suffultus squamis lanceolatis : *filamentis* multis : *corollis* 6-partitis. *Fæminei calyx* 4-partitus. *Drupa* ovato-oblonga, fibroso-coriacea, rubra : *nuce* ejusdem formæ, lacunoso-sulcatâ, 1-loculari : *nucleo* oblongo, simplici, eduli.

Habitat in sylvis Cochinchinæ montanis.

Catappa. Rumph. l. i. c. 58. tab. 68.

Ufus. Lignum rubescens, nec admodum grave ædificiis infervit. Cortex, & folia nigro tingunt colore.

† GENUS XXXII. CLADODES.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. Perianthium 4-phyllum : foliolis ovatis, concavis.

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta 8, membranacea, plana, brevissima. Antheræ subrotundæ.

* *Fæminei flores* in diversis ramis ejusdem plantæ.

Cal. Perianthium 4-phyllum, inferum, persistens.

Cor. Nulla.

Pist. Germen trigonum. Stylus nullus. Stigmata 3, oblonga, reflexa.

Peric. Capsula sub-rotunda, 3-loba, 3-locularis, 3-valvis, 1-sperma.

Sem. hinc rotunda, inde angulata.

Nom. (Κλαδώνης ramosus) congruit arbusculæ ramosissimæ.

Char. Gen. Masc. Cal. 4-phyllus. Cor. 0. Stam. 8, membranacea, Fœm. Cal. 4-phyllus. Cor. 0. Stigmata 3, sessilia. Caps. 3-locularis, 1-sperma.

† Sp. 1. CLADODES RUGOSA. α Cay Môt.

Differ. spec. Clad. *foliis* lanceolatis, serratis, rugosis : *racemis* spicatis.

Hab. *Arbuscula* 5-pedalis, ramosissima. *Folia* lanceolata, serrata, glabra, rugosa, alterna. *Flos* terminalis, minimus : *racemis* laxis, in spicas desinentibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS XXXIII. PHYLLAUREA

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. Perianthium 5-phyllum : foliolis ovatis , concavis.

Cor. Nulla.

Stam. Filamenta 30 circiter , brevissima , libera. Antheræ sub-rotundæ , biloculares , minimæ.

* *Fœminæ flores* in diverso racemo ejusdem plantæ.

Cal. Perianthium 5-fidum , inferum , persistens : laciniis strictis , obtusis , parvis.

Cor. nulla.

Pist. Germen trigonum. Styli 3 , filiformes , longi , reflexi. Stigmata simplicia.

Peric. Bacca sub-ovata , trigona , parva , 3-locularis , 1-sperma.

Sem. ovato-oblonga.

Nomen a foliis aureo colore discretis.

Char. Gener. Masc. Cal. 5-phyllus Cor. 0. Filam. 30 circiter.

Fœm. Cal. 5-phyllus. Cor. 0. Styli 3. Bacca 3-locularis , 1-sperma.

Sp. 1. PHYLLAUREA CODIÆUM. α Hủnh bá lá. β. . . .

Differ. Spec. Phyl. foliis lanceolatis , integerrimis , pictis : floribus spicatis.

Hab. Caulis arborescens , 8-pedalis , erectus , teres , sub-divisus : ramis ascendentibus. Folia omnium pulcherrima , lanceolata , integerrima , petiolata , sparsa , glabra , plana , nitida , lætè viridia : maculis longis , aureis , irregularibus transversè virgata. Flos apetalus , parvus , racemis simplicibus , erectis , terminalibus.

Habitat culta in Cochinchinâ , & Chinâ : puto , quod etiam agrestis.

Codiæum Chrysosticon. Rumph. Amb. 1. 6. cap. 29. tab. 25. Croton Variegatum. Lin. sy. pl. 4. pag. 183. sp. 1. Burm. Ind. pag. 203. Thunb. Jap. pag. 270.

Observ. Hæc planta a Linnæo cum aliis Authoribus ad Genus Croton reducitur. Existimo recentem ab illis observatam non fuisse. Mihi in proprio horto culta aliter visa est ; Rumphianaque descriptio probè convenit. Præter fructum 3-spermum , qui multis aliis Generibus , præcipuè Monoicis communis est , vix hîc aliam notam inveni Crotonis propriam : stamina vero 30 , eaque libera , non Monadelphæ , Crotoni penitus adversantur. Simili ratione compulsus tam præcedens , quam subsequens Genus , quamvis 3-sperma , separanda

putavi. Minus Scientiæ nocebit numerum Generum ex propriis, & constantibus notis augere, quam incertis, & vagis confundendo minuire.

† GENUS XXXIV. TRIDESMIS. *

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. Perianthium 5-phyllum: foliolis lanceolatis, pilosis, patentibus.
Cor. Petala 5, lanceolata, tomentosa, calyci sub-æqualia, receptaculo inserta.

Stam. Filamenta 20 circiter, corollâ breviora. Antheræ oblongæ, stantes.

* *Fœminei flores* in eadem spicâ, ad basim.

Cal. Perianthium ut Masculi.

Cor. nulla.

Pist. Germen sub-rotundum, superum. Styli 15-20, filiformes, staminibus longiores, in 3 fasciculos collecti. Stigmata crassiuscula.

Peric. Capsula sub-rotunda, hispida, 3-locularis, 3-valvis, 1-sperma.

Sem. intus angulata, exterius gibba.

Nom. (Δεσμός fasciculus) ob ternos Styliorum fasciculos.

Char. Gener. Masc. Cal. 5-phyllus. Cor. 5-petala. Stam. 20 circiter.

Fœm. Cal. 5-phyllus Cor. 0. Styli multi in 3 fasciculos collecti. Caps. 3-locularis, 1-sperma.

† Sp. 1. TRIDESMIS HISPIDA. β Kí quât yàng.

Differ. spec. Trid. foliis utrinque hipidis: spicâ brevi, terminali.

Hab. Frutex 10-pollicaris, erectus, simplex: radice simplicissimâ; longissimâ, verticali, tortuosâ, corticosâ. Folia ovata, sub-acuta, sub-ferrata, utrinque pilosa, sparsa. Flos spicâ simplici, brevi terminali.

Habitat in dumetis circa Cantonem Sinarum.

Virtus. Radicis decoctum dicitur corroborare tendines, & ossa.

† Sp. 2. TRIDESMIS TOMENTOSA. β Ca xi mà.

Differ. spec. Trid. foliis subtus tomentosis: spicis longis, terminalibus.

Hab. & notæ. Caulis fruticosus, erectus, 4-pedalis: ramis multis, ascendentibus. Folia lanceolata, sub-ferrata, subtus tomentosa, alterna. Flos spicis longis, simplicibus, terminalibus. Stamina 10. Styli

li 6, longi, in tres fasciculos per paria collecti. *Capsula* 3-locularis; 1-sperma, pilosa.

Habitat agrestis circa Cantonem Sinarum.

Observ. Præternaturales apparent hi frutices stylis multis divisim fasciculatis, unicâ autem capsulâ gaudentes: nec commodè dici potest stylos esse 3, in plures lacinias terminatos; siquidem cum sint filiformes, longi, & æquales, basi leviter coaliti, integros potius stylos, quam eorum lacinias repræsentant.

+ GENUS XXXV. TRIPHACA.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. nullus.

Cor. Monopetala, semiquinquefida: laciniiis acutis, in formam ovatam mutuo conniventibus.

Stam. Filamenta 15 circiter, brevissima, libera, receptaculo pedunculo insistentia. Antheræ sub-rotundæ, bilobæ.

* *Feminei flores* in eâdem Cymâ, Masculis mixti.

Cal. nullus.

Cor. Campanulata, patens, semiquinquefida: laciniiis contorto-reflexis.

Pist. Germen sub-rotundum, 3-lobum, insitens receptaculo concavo polyfido, pedunculo. Stylus filiformis, tortuosus, corollæ sub-æqualis. Stigma obtusum, 3-fidum.

Peric. Legumina 3, inflato-ventricosa, acuminata, tomentosa, polysperma.

Sem. 4-5, oblongo-ovata.

Nom. (Φακὶν legumen: τρεῖς tres) a tribus leguminibus Pericarpium.

Char. Gen. Masc. Cal. 0. Cor. 5-fida, ovata. Stam. 15.

Fœm. Cal. 0. Cor. 5-fida, campanulata. Stylus 1. Legumina 3.

† Sp. 1. TRIPHACA AFRICANA. ✓ Mutonba.

Differ. spec. Triph. foliis cordatis, sub-rotundis: cymis lateralibus, & terminalibus.

Hab., Arbor magna, trunco crasso, brevi: ramis patentissimis. Folia cordata, sub-rotunda, acuminata, integerrima, glabra, sparsa, petiolis longis. Flos luteus, cymosus, lateralis, & terminalis. Legumen 3 pollices longum, binos in medio latum.

Habitat agrestis in continenti Orientali Africæ, contra Mocambicum.

† G E-

† GENUS XXXVI. DIAPHORA.

*Descriptio Naturalis.** *Masculi flores* in spicis, ad apicem.

Cal. Gluma 1-flora, 3-valvis: valvis acutis, brevibus, intimâ aristatâ.

Cor. Gluma 2-valvis, oblonga, mutica, calyce longior.

Stam. Filamenta sub-nulla. Antheræ 10, filiformes, inæquales: apice caudato, acuto, discolore: insistentes receptaculo confito paleis multis, corollæ æqualibus.

* *Feminei flores* in eadem spicâ, ad basim.

Cal. Gluma 1-flora, 3-valvis: valvis latiusculis, tertia aristatâ.

Cor. Gluma 2-valvis: valvis latis, acutis, carinatis, calyce longioribus.

Pist. Germen trigonum, superum. Stylus nullus. Stigmata 3, filiformia, longa.

Peric. nullum.

Sem. 1, sub-rotundum, trigonum.

Nom. ($\Delta\iota\alpha\phi\omicron\rho\alpha$ discrepantia) ob numerum staminum, quo a familia Graminum discrepat.

Char. Gen. Masc. Cal. Gluma 1-flora, 3-valvis, tertiâ aristatâ. Cor. Gluma 2-valvis, mutica. Stam. 10.

Fœm. Cal., & Cor. ut Masculi. Stigmata 3. Sem. 1, triquetrum.

† Sp. 1. DIAPHORA COCHINCHINENSIS. α Lách Khen.

Differ. spec. Diaph. culmo triquetro: paniculis spicatis.

Hab. Planta graminea, 2-pedalis: culmo triquetro, folioso, erecto.

Folia subulata, aspera, basi pilosa. Flor. axillaris, paniculis in spiculis desinentibus.

Habitat inculta in agris Cochinchinæ.

MONADELPHIA.

GENUS XXXVII. PINUS.

Char. Gen. Masc. Cal. 4-phyllus. Cor. 0. Stam. plurima. Antheræ nudæ.

Fœm. Cal. strobili: squamâ 2-flora. Cor. 0. Pist. 1. Nux alâ membranaceâ excepta. Lin. sy. pl. G. 1175.

Sp. 1.

Sp. 1. PINUS SYLVESTRIS. α. Cây Thung. β. Sūm.

Differ. 1pec. Pin. *foliis* geminis, primordialibus solitariis, glabris.
Lin. sp. 1.

Hab. *Arbor* magna: *cortice* crasso, fisso, fusco: *ramis* ascendentibus, tortuosis. *Folia* acerosa, semipedalia, gemina, primordialia solitaria, tenuia, recta, glabra, duriuscula, plurima. *Flos* Monoicus, racemosus: *Fæmineus* inferior in eodem ramo. *Strobilus* ovato-conicus, lignosus, imbricatus. *Nux* oblonga, parva, fusca: nucleo simplici.

Habitat agrestis in montibus Cochinchinæ, & Chinæ: colitur etiam. Gmel. Sibir. 1. pag. 178. Thunb. Jap. pag. 274. Pinus Sylvestris. Bauh. Pin. pag. 491. n. 2.

Virtus: resinæ, quæ terebinthina vulgaris. Diuretica, Mundificans. Diutius cocta, aquâ sæpe mutata, prodest in Leprâ, & Phthisi. Frequentissimus est usus externus in Unguentis, & emplastris.

Observ. Ad radices Pinorum Sylvestrium magnæ longævitatatis in provinciâ Boreali Chinesî *fu chuyen* gigni solent quædam tubera, sub-rotunda, magna, scabra, fusca, intus albissima, quæ ab Europæis vocantur *Radix Sinensis alba*, a Cochinchinensibus *Bach phuc linh*, ab ipsis vero Sinensibus *Pê fu lin*. Horum tuberum decocto scilicet utuntur in praxi Medicâ, præcipue in morbis pulmonum, & vesicæ. Radix Sinensis rubra provenit ex diversâ plantâ, quæ a Linnæo dicitur *Smilax China*. De radice Sinensi albâ loquitur Rumph. Amb. 1. 11. pag. 122. Certius antea locutus fuerat Martiniûs in Atlante Sinensi pag. 65.

Sp. 2. PINUS ABIES. α. Cây Thung tau. β. Xân mỗ.

Differ. spec. Pin. *foliis* solitariis, subulatis, mucronatis, lævibus, bifariam versis. Lin. sp. 11.

Hab., & notæ. *Arbor* magna, *trunco* recto, altissimo: *cortice* fusco-cinereo, lævi: *ramis* oppositis, sub-ascendentibus. *Folia* lanceolata, mucronata, integerrima, 2-pollicaria, plana, striata, glabra, bifariam versa, subsessilia. *Flos* lateralis, apetalus: *Masculi* stamina connata: *Fæminei strobilus* sub-rotundus, bipollicaris, squamis rotundatis, bifloris: *nuculâ* alata, planâ, irregulari.

Habitat frequentissima in provinciis Australibus imperii Sinensis. Thunb. Jap. pag. 275. Dammara alba fœmina. Rumph. Amb. 1. 3. c. 10. tab. 57. Abietis icon. Bellon. Obs. 1. 2. fig. p. 163.

Usus. Lignum hujus arboris, est album, leve, nec magnæ durationis: vastum tamen, rectum, & cuilibet formæ aptum; ideo apud Sinas usitatissimum ad extruenda tabulata tam navium, quam domorum.

GENUS XXXVIII. CUPRESSUS.

Char. Gen. Masc. Cal. Amenti squama. Cor. o. *Antheræ* 4, sessiles.
Fœm. Cal. Strobili: squama 1-flora. Cor. o. *Styli*? puncta concava. *Nux* angulata. Lin. fy. pl. G. 1177.

Sp. 1. CUPRESSUS SEMPERVIRENS. α. Cây Dương. β. Pê xú.

Differ. spec. Cupr. *foliis* imbricatis: *frondibus* quadrangulis. Lin. sp. 1.
Hab., & notæ. *Caulis* 10-pedalis, erectus, arboreus: *ramis* patentibus, brevibus, multis. *Fronde*s lineares; quadragonæ, sparsæ: *foliolis* brevissimis, acutis, imbricatis, apice sub-reflexis, glabris, obscure virentibus. *Flos* apetalus, lateralis: *Masculus amentis* brevibus, squamis monofloris, antheris 4, sessilibus. *Fœmineus strobilo* sub-rotundo, polyvalvi: *feminibus* angularis, pusillis, offeis.

Habitat in Chinâ: inde in Cochinchinam delata, cultaque.

Cupressus ramos extra se spargens, quæ mas Plinii. Tourn. Inst. pag. 587. sp. 2. tab. 358. Berg. Mat. Med. pag. 809.

Sp. 2. CUPRESSUS THYOIDES. α. Trác bá diệp. β.

Differ. spec. Cupr. *foliis* imbricatis: *frondibus* ancipitibus. Lin. sp. 3.
Hab., & notæ. *Caulis* arboreus, 8-pedalis: *ramis*, sive *frondibus* ancipitibus, planis. *Foliola* acuta, brevissima, imbricata, appressa. *Flos* apetalus, monoicus, lateralis. *Masculus amentis* oblongis: *antheris* 4, sessilibus. *Fœmineus strobilo* sub-rotundo, semipollicari: squamis 1-floris, 1-spermis.

Habitat in Chinâ, & Cochinchinâ.

Burm. Ind. pag. 202. Mill. dict. n. 4.

GENUS XXXIX. THUJA.

Char. Gen. Masc. Cal. Amenti squama. Cor. o. *Stam.* 4.
Fœm. Cal. Strobili: squama 2-flora. Cor. o. *Pist.* 1. *Nux* una, cincta alâ marginatâ. Lin. fy. pl. G. 1176.

Sp. 1. THUJA ORIENTALIS. α. β.

Differ. spec. Thu. *strobilis* squarrosis: *squamis* acutis. Lin. sp. 2.
Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, caule erecto: *ramis* patentibus. *Fronde*s subdivisæ, sparsæ, plurimæ, late virides: *foliolis* imbricatis, minutis, acutis, appressis, Cupressi similibus. *Flos* Monoicus, uterque in eodem ramo: *corolla* nullâ. *Masculus* squamâ amenti defensus: *staminibus* 4. *Fœmineus strobilo* oblongo-ovato, squaroso: squamis 2-floris: *feminibus* oblongis, alatis.

Ha-

Habitat frequens in Chinâ : colitur rarò in Cochinchinâ.
Thunb. Jap. pag. 266. Encycl. Econ. tom. 15. pag. 132.

GENUS XL. CROTON.

Char. Gen. Masc. *Cal.* cylindricus, 5-dentatus. *Cor.* 5-petala. *Stam.* 10-15.

Fœm. *Cal.* polyphyllus. *Cor.* 0. *Styli* 3, bifidi. *Capsula* 3-locularis. *Sem.* 1. Lin. fy. pl. G. 1181.

† Sp. 1. CROTON PUNCTATUM. α Bac thau rừng.

Differ. spec. *Crot. foliis* lanceolatis integerrimis, subtus incanis, nitidis, punctatis : *capsulis* furfurosis.

Hab. & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, subtus albicantia, nitida, punctata, alterna. *Flos* albus, terminalis, racemis simplicibus, oblongis : *Fœmineus* ad basim racemi. *Masculi calyx* 5-partitus, campanulatus : laciniis ovatis, concavis. *Corolla* petala 5, lanceolato-ovata, patentia, calyci sub-æqualia. *Filamenta* 14, filiformia, corollâ longiora : *Antheris* 2-locularibus, stantibus. *Fœminei* floris calyx, & corolla, ut Masculi. *Germen* trigonum, superum. *Styli* 3, breves. *Stigmata* totidem, 4-fida : laciniis filiformibus, inflexis. *Pericarpium* Capsula 3-loba, 3-locularis, 1-sperma : cortice furfuroso : seminibus ovatis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Observ. Similitudinem habet cum *Crot. Cascarilla*. (Lin. sp. 2.) sed nostri folia nec sunt tomentosa, nec odorata : deque ejus virtute nihil scitur.

† Sp. 2. CROTON LANATUM. α Cây Tlai.

Differ. spec. *Crot. foliis* ovato-lanceolatis, integerrimis, glabris, oppositis : *Corollis* lanatis : *capsulis* 6-valvibus.

Hab. & notæ. *Arbor* magna, ramis patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, opposita. *Flos* albus, racemis simplicibus, terminalibus. *Masculi* flores ad apicem. *Calyx* tubulosus, 5-partitus, erectus. *Corolla* petala 5, ovata, concava, intus lanosa, calyci æqualia. *Filamenta* 15, filiformia, corollæ æqualia, receptaculo inserta. *Antheræ* sub-rotundæ, bilobæ. *Fœminei* floris in eodem racemo *Calyx* 5-phyllus, foliolis ovatis, acutis, patentibus, persistentibus. *Corolla* nulla. *Germen* ovatum, superum. *Stylus* nullus. *Stigmata* 3, filiformia, brevia, bifida, reflexa. *Capsula* ovata, 6-valvis, 3-locularis, 1-sperma : *seminibus* ovatis, apice tuberculosis.

Eeee

Habi-

Habitat in sylvis montanis Cochinchinæ.

Ufus. Arboris lignum est album, grave, & longissimæ durationis: ideoque ad maiora ædificia, & pontium publicas idoneum.

† Sp. 3. CROTON CONGESTUM. β Pá tau.

Differ. spec. Crot. *foliis* ovatis, inciso-ferratis, glabris, venosis: *floribus* congestis, nudis, axillaribus.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, 5-pedalis: ramis multis, reclinatis. *Folia* ovata, ferrata dentibus magnis, inæqualibus, glabra, venosa, alterna. *Flos* Monoicus, uterque apetalus, congestus, axillaribus. *Masculi stamina* 18. *Fæminei Capsula* 3-coccæ, pendulæ.

Habitat agreste circa Cantonem Sinarum.

Sp. 4. CROTON TIGLIUM. α Ba đậu tau. β Pá tau.

Differ. spec. Crot. *foliis* ovatis, glabris, acuminatis, ferratis: *caule* arboreo. Lin. sp. 10.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris: ramis paucis, patentibus. *Folia* ovata, acuminata, sub-ferrata, glabra, sparsa, petiolis longis. *Flos* pallidus, racemis simplicibus, terminalibus. *Masculus* ad apicem: *Calyce* 5-fido: *Corollâ* 5-petalâ: *staminibus* 15. *Fæmineus* multus ad basim: *Corollâ* nullâ. *Capsula* trigono-ovata, 3-locularis, 1-sperma: *Seminibus* oblongo-ovatis.

Habitat incultum in Cochinchinâ, & in Chinâ.

Granum Moluccum. Rumph. Amb. l. 6. cap. 48. tab. 42. Ricionoides Indica. Burm. Zeyl. pag. 200. tab. 90.

Virt.: seminum. Purgans, Emetica, Emmenagoga, acerrima. Mitior, quantum velis, fit, si hæc semina a pelliculâ interiori libera linteo involvas & contundas, ita ut totum oleum linteo adhæreat, massamque istam coquas aceto, & exsiccatam leviter torreas. Valet in obstructionibus rebellibus, præcipuè uteri: in Hydrope, & Cacochymia ex humoribus crassis, & tenacibus, quos attenuat, & educit per alvum absque periculo

Sp. 5. CROTON LACCIFERUM. α Cây Kanh kién.

Differ. spec. Crot. *foliis* ovatis, tomentosis, ferrulatis, petiolatis: *calycibus* tomentosis. Lin. sp. 12.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris: ramis paucis, longis, patentibus. *Folia* ovata, sub-acuminata inæqualiter dentata, tomentosa, sparsa, petiolis longis. *Flos* albus, subterminalis racemis simplicibus. *Masculus* ad apicem: *corollâ* 5-petalâ: *staminibus* 15-20. *Capsula* subrotunda, tomentosa, parva, 3-locularis, 1-sperma.

Habitat agreste in provinciis Australibus Cochinchinæ, & in Cambodiâ.

Lacca. Garc. Arom. l. i. cap. 8. Halecus terrestris. Rumph. Amb. l. 5. cap. 43. tab. 127. Ricinoides aromatica, arbor Circææ foliis hirsutis, floribus spicatis maior. Burm. Zeyl. pag. 201. tab. 91.

Virtus: Corticis, & Gummi. Sub-astringens, Diuretica, Mundificans. Prodest in oris ulceribus, Gonorrhæâ, Fluxu albo, Dysenteria.

Ufus. Laccam a formicis rufis formari mihi, & illius regionis indigenis haud dubium est; qui idcirco hoc gummi vernaculo nomine dixerunt *Rubrum formicarum*. Hæ pro materiâ accipiunt ex Crotonne Laccifero (an etiam ex aliquâ aliâ arbore? non satis comperitum habeo) succum illum gummosum, quem, punctis arboris ramis, exsugunt, digestumque, ac fluido animali in ventre mixtum reponunt, eosdem incrustantes arboris ramos, nidofque pro futurâ prole ædificantes, more Apum. Laccâ utuntur Indiani ad tingenda serica colore carmesino, pulchro, & immutabili. Lignum arboris album, leve, & fragile inutile censetur.

Sp. 6. CROTON AROMATICUM. α Pa tau yong.

Differ. spec. *Crot. foliis* cordatis, scabris, sub-ferratis, petiolatis: *caule* arboreo. Lin. sp. 14.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* cordata; acuta, sub-ferrata, scabra, odorata, magna, sparsa, petiolis longis, reflexis. *Flos* albus, racemis simplicibus, brevibus, terminalibus, & lateralibus. *Femineus* stigmatibus tribus, sessilibus, ramosis, reflexis. *Capsula* compresso-rotunda, scabra, 3-locularis 1-sperma: seminibus compresso-rotundis. Odor plantæ non ingratus, ut in Amboinâ.

Habitat incultum circa Cantonem Sinarum.

Burm. Ind. pag. 204. Halecus Litorea. Rumph. Amb. l. 5. cap. 42. tab. 126. Ricinoides arbor aromatica, Circææ foliis media. Burm. Zeyl. pag. 202.

Sp. 7. CROTON MOLUCCANUM. α Ba dau nam.

Differ. spec. *Crot. foliis* cordatis angulatis, scabris, subtus tomentosis. Lin. sp. 17.

Hab., & notæ. *Arbor* 8-pedalis, ramis longis, reclinatis. *Folia* cordata, angulata, acuta, subtus tomentosa, magna, petiolis longis, sparsis. *Flos* albus, racemis brevibus: *Masculus* superior, *calyce* 5-fido, *Corollâ* 5-petalâ, obtusâ, reflexâ: *staminibus* 10. *Flos* *Femineus* binus, vel ternus ad basim, *calyce* 5-fido, *Corollâ* 5-petalâ, acutâ, erectâ. *Capsula* 3-locularis, 1-sperma, lævis. *Nectarium* glandulis 5, ovalibus.

Habitat cultum in hortis Cochinchinæ.

Burm. Ind. pag. 205. Ricinus dulcis, arborefcens, foliis populi nigræ argenteis. Pluk. Alm. pag. 320. tab. 220. fig. 5.

Virtus : feminum. Purgans, Emetica, Deobstruens. Eadem fere, quæ Croc. Tiglli, sed minus vehemens, similique præparatione lenior, & innoxia fit; ideo apud Medicos Cochinchinenses crebrius usu venit.

GENUS XLI. RICINUS.

Char. Gener. Masc. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* o. *Stam.* numerosa.
Fœm. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* o. *Styli* 3, 2-fidi. *Caps.* 3-
locularis. *Sem.* 1. Lin. sy. pl. G. 1184.

Sp. 1. RICINUS COMMUNIS. α Cây Đu du deau. β Pí má: Hò mã.
Differ. spec. Ric. *foliis* peltatis, sub-palmatis, ferratis. Lin. sp. 1.
Hab., & notæ. *Caulis* biennis, 8-pedalis, erectus, teres, lævis: ramis paucis, patentibus. *Folia* peltata, sub-palmata, 8-partita, laciniis lanceolatis, ferratis, in orbem expansis: *petiolis* longissimis, rectis, glabris, inanibus, sparsis. *Flos* racemis terminalibus: *Masculus* inferior, *calyce* 5-partito, *corollâ* nullâ: *antheris* oblongis, albis, 100 circiter, in diversos fasciculos collectis, Polyadelphis. *Femineus* ad apicem racemi: *Calyce* sæpius 5-partito, *Corollâ* nullâ *Stigmata* 3, filiformia, 2-fida, rubra. *Capsula* sub-rotunda, villosa-echinata, 3-locularis, 1-sperma. *Semina* ovata, nitida, nigra, punctis albis conspersa. Hujus duæ sunt varietates: prima caule, & petiolis albicantibus: altera rubris.

Habitat incultus, cultusque in Cochinchinâ, & Chinâ.

Ricinus albus, & ruber. Rumph. Amb. 1. 6. cap. 46. & 47. tab. 41.

Ricinus vulgaris. Bauh. Pin. pag. 432. n. 1. Nhambu Guaçu. Pis. Brasil. pag. 180.

Virtus: feminum, vel olei expressi. Purgans, Anthelminthica, Antispasmodica, Diuretica. Valet in Volvulo, colicâ pictonum, & nephriticâ. Externè in convulsionibus, vermibus, hydrope, abdominis flatibus, & torminibus, doloribus podagræ. Videndus Clar. Berg. Mat. Med. pag. 822: & fusiori calamo libellus Anglicus D. Pet. Canvane. Dissert. on the oleum Ricini. Lond. 1769. Ubi notabiliores hujus olei vires exponit.

Sp. 2. RICINUS TANARIUS. α Bạch đàn nam.

Differ. spec. Ric. *foliis* peltatis, repandis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, ramis tortuosis; patentibus. *Folia* peltata, sub-ovalia, sub-acuminata, repanda, glabra, subtus albicantia, odora, sparsa, petiolis longis. *Flos* hermaphroditus, apetalus: racemis simplicibus, longis, sub-terminalibus. *Perianthium* 3-phyllum, foliolis ovato-lanceolatis, curvis, patentibus, deciduis. *Cor.* nulla. *Fila-*

lamenta 30 circiter, receptaculo inhærentia, calyce longiora. *Antheræ* bilobæ, sub-rotundæ. *Germen* trigonum, superum. *Stylus* crassus, brevis. *Stigmata* 3, filiformia, reflexa. *Capsula* 3-loba, glabra, 3-valvis, 3-locularis, 1-sperma: *feminibus* sub-rotundis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Burm. Ind. pag. 207. Tanarius Minor. Rumph. Amb. l. 5. c. 37. tab. 121.

Observ. Descriptio Rumphiana floribus lateralibus a nostrâ differt. Quot habeat stamina non declarat: ego numeravi 30, eaque libera, floresque omnes hermaphroditos. Ideo non proprio judicio, sed Linnæanum secutus Ricino annumeravi. Folium Mappæ (Rumph. l. 5. c. 24. tab. 108.) a Linnæo dictum Ricinus Mappa, foliis etiam repandis delineatur a Rumphio, sicut Tanarius, nec aliam notam invenio, per quam specie differant.

† Sp. 3. RICINUS APELTA. β Xān pē xú.

Differ. spec. Ric. *foliis* basi petiolatis, conicis, integerrimis.

Hab., & notæ. *Frutex* 4-pedalis, ramosissimus. *Folia* non peltata, basi rotundata, inde conica, integerrima, glabra, subtus albicantia, sparsa, petiolis longis. *Flos* Monoicus, apetalus, uterque simul in eodem racemo terminali. *Masculi* stamina multa. *Feminei calyx* 3-partitus. *Stigmata* 3, sessilia, indivisa, lanosa, reflexa: *capsula* villosissima, 3-locularis, 1-sperma.

Habitat agrestis circa Cantonem Sinarum.

GENUS XLII. JATROPHA.

Char. Gen. Masc. *Cal.* 0. *Cor.* 1-petala, infundibulif. *Stam.* 10: alterna breviora.

Fœm. *Cal.* 0. *Cor.* 5-petala, patens. *Styli* 3, bifidi. *Cap.* 3-locularis. *Sem.* 1. Lin. G. 1183.

Sp. 1. JATROPHA JANIPHA. β Pē fū tsū. α Bāch phū tu.

Differ. spec. Jat. *foliis* palmatis, lobis integerrimis: intermedio utrinque sinu lobatis. Lin. sp. 6.

Hab., & notæ. *Planta* fruticosa, 4-pedalis, caule recto, simplicissimo, inermi. *Folia* palmata, sub-9-loba: lobis lanceolatis, inæqualibus, integerrimis, interdum, sinuatis. *Flos* Monoicus: recentem non vidi. *Radix* tuberosa, fasciculata: tuberibus ovato-oblongis, acutis, carnosiss, intus, & extia albis, 3-pollicaribus: sapore subdulci, sub-ardente.

Habitat inculta apud Sinas.

Jacq. Amer. pag. 256. tab. 162. fig. 1. Janipha frutescens. Lœff. II. 309.

Virt.:

Virtus : radicis. Calefaciens, resolvens. Assâ, non crudâ utuntur Medici.

GENUS XLIII. STERCULIA.

Char. Gen. Masc. Cal. 5-partitus. Cor. o. Filam. 15.

Fœm. Cal. 5-partitus. Cor. o. Germen columnæ insidens.

Caps. 5-locularis, polysperma. Lin. fy. pl. G. 1185.

Sp. 1. STERCULIA FŒTIDA. α Chim chim ràng.

Differ. spec. Sterc. *foliis digitatis*.

Hab., & notæ. *Arbor* supra mediocrem, ramis patentibus, inermibus. *Folia* digitata, petiolo longissimo : foliolis lanceolatis, integerimis, 7-9-natis, glabris, glaucis, in orbem dispositis, sessilibus. *Flos* Monoicus, apetalus, racemis sub-terminalibus, fœtidis. *Calyx* uterque 5-partitus, glaber, magnus, patens, cinereo-glaucus. *Stamina* 15 circiter, connexa. *Stylus* unicus. *Germen* pedunculatum. *Capsula* sub-rotundo-ventricosa, sub-compressa, corticosa, lævis, 5-locularis, 2-valvis, polysperma. *Semina* oblongo-ovata, multa, pedicellis propriis ex utrâque valvâ pendentibus in formam leguminis.

Habitat in fylvis Cochinchinæ.

Clompanus Maior. Rumph. Amb. l. 5. c. 22. tab. 107. Nux Zeylanica, folio multifido, digitato, flore stercus olente. Burm. Zeyl. pag. 169.

Virtus : foliorum, & præcipuè corticis. Aperiens, Pellens, Diuretica, Diaphoretica. Valet in Hydroke, Rheumatismo, Vermibus, Scabie. Semina sunt oleosa, in Cochinchinâ non edulia : imo, si incautè deglutiantur, afferunt nauseam, vertiginem, mentis turbationem.

Ufus. Lignum pallidum, & leve, longè durat, nec patitur fissuras; ideo maximè idoneum est ad tornanda quælibet vasa, quæ, superaddito vernice, pulchra reduntur, & utilia. Lignum non malè olet, ut flores.

† GENUS XLIV. VERNICIA.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. Perianthium tubulosum, 2-fidum, laciniis rotundatis, erectis.

Cor. Petala 5, oblonga, campanulata, patentia, calyce longiora.

Stam. Filamenta 10, basi in fasciculum coalita, interiora longiora.

Antheræ totidem, sagittatæ.

* *Fœ-*

* *Fæminei flores* pauci in eodem ramo.

Cal. ?

Cor. ?

Pist. Germen superum, sub-rotundum, trilobum. Stylus nullus. Stigma obtusum, 3-fidum.

Peric. Drupa mediocris, sub-rotunda, varicosa.

Sem. Nux ossea, obtusè trigona, rugosa, 3-locularis, 1-sperma: nucleis ovato-oblongis.

Nom. ab oleo ex nucleis expresso, quo pro Vernice utuntur indigenæ.

Char. Gen. Masc. Cal. 2-fidus. Cor. 5-petala. Stam. 10, connexa.

Fœm. Cal. . . . Cor. . . . Stigma obtusum, 3-fidum. Drupa varicosa: nuce 3-gonâ, 3-loculari.

† Sp. 1. VERNICIA MONTANA. α Cay deau son. β Tong xú.

Differ. spec. Vern. *foliis* sub-cordatis, acuminatis, undulatis: *pedunculis* polyfloris, terminalibus.

Hab. Arbor magna: ramis ascendentibus. *Folia* obsoletè cordata, acuminata, integerrima, undulata, glabra, sparsa, petiolata, glandulis binis perforata ad insertionem petioli. *Flos* albus, pedunculis polyfloris, brevibus, terminalibus, absque Amento.

Habitat in sylvis montanis Cochinchinæ, simul & in Chinâ.

Observ. Convenit cum Hippomane Linnæi Calyce bifido, & stigmate 3-fido: non vero corollâ, numero, & formâ staminum, nuceque 3-gonâ, 3-loculari. De Hippomanes Characteribus diversi Authores diversè loquuntur, omnes de Americanis, nullus, quem sciam, de Indianâ. Arbor Vernicis (Rumph. Amb. l. 3. c. 44. tab. 76.) cum nostrâ Verniciâ cohæret in aliquibus notis, non in omnibus. Ea vero arbor non est celebris Sinensium Vernix, vulgari linguâ Cantonienfi dicta *Tsât Xú*, quam nos Augiam vocatam supra descripsimus in Polyandriâ, Monogyniâ, Genere VI.

Ufus. Verniciæ lignum parum utile est ad edificia. Ex nucleis drupæ extrahitur abundans oleum flavum, viscidum, pellucidum, mediocriter liquidum, quo oblinuntur ligna, & telæ, quæ tempestatibus aeris, & pluvie exponi solent. Misceri frequenter videtur cum verâ Vernice Sinicâ, (Augiâ) tum ut hujus nimia crassities minuat, ac magis ductilis fiat, tum ut quantitas, quæ carè venditur, augeatur. Lychnis inutile est, quia in flammam citò abir, & citò consumitur.

SYNGENESIA.

GENUS XLV. TRICHOSANTHES.

Char. Gen. Masc. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-partita, ciliata. *Filam.* 3.
 Fœm. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-partita, ciliata. *Stylus* 3-
 fidus. *Pomum* oblongum. Lin. fy. pl. G. 1190.

Sp. 1. TRICHOSANTHES ANGUINA. α Muôp Saqc. 3 . . .

Differ. spec. Trich. *pomis* teretibus, oblongis, incurvis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, scandens, cirrhosus, ramosus. *Folia* cordata, sub-rotunda, lobata, dentata, petiolata, alterna. *Flos* Monoicus, albus, axillaris, pedunculis geminis. *Corolla* utraque 5-partita, terminata capillitio longo, cincinnato. *Filamenta* 3, antheris stantibus, connexis. *Stylus* 3-fidus. *Pomum* longum, tenue, utrinque acuminatum, teres, læve, tortuoso-convolutum, in longitudinem virgatum fasciis alternis albis, & viridibus.

Habitat culta, & esculenta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Burm. Ind. pag. 207. Anguina Sinensis flore albo, elegantissimo, fructu oblongo, intorto. Mich. G. 12. tab. 9. Petola Anguina.

Rumph. Amb. 1. 9. cap. 43. tab. 148.

Sp. 2. TRICHOSANTHES CUCUMERINA. α Bât bât tlâu.

Differ. spec. Trich. *pemis* ovatis, acutis: *foliis* cordatis, angulatis. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* longissimus, scandens, herbaceus, ramosus. *Folia* lato-cordata, crenata, infera 3-lobata, supera palmata. *Flos* Monoicus, albus, ciliatus, axillaris. *Poma* ovata, acuta, lævia, coccinea, 5-locularia, polysperma, binos pollices longa. Non esculenta. Habitat sepes arundinum Bambus in Cochinchinâ.

Burm. Ind. pag. 208. Thunb. Jap. pag. 322.

† Sp. 3. TRICHOSANTHES PILOSA. α Cay Qua.

Differ. spec. Trich. *Caule*, & *foliis* pilosis: *spicis* axillaribus: *bracteis* lanceolatis, serratis.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, longissimus, sulcatus, pilosus, scandens cirrhis bifidis. *Folia* cordata, denticulata, pilosa, venosa, inferiora palmata, supera triloba. *Flos* albus, Monoicus: *spicis* longis, lateralibus: *bracteis* lanceolatis, serratis, flores sustentibus. *Corolla* utraque 5-partita, ciliata cincinnis longis. *Poma* ovata, acuta, coccinea, 1-locularia: *feminibus* rhomboideis, compressis, lobatis, fuscis.

Habi-

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† Sp. 4. TRICHOSANTHES TRICUSPIDATA. α Bát bát rừng.

Differ. spec. Trich. *foliis* tricuspидatis, glabris, polynerviis: *stipulis* sub-rotundis, crassis, crenatis: *spicis* axillaribus.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens, cirrhis trifidis. *Folia* cordata, polynervia, denticulata, glabra, in tres cuspides definientia: *stipulis* sub-orbiculatis, crenatis, crassiss. *Flos* albus, Monoicus, *spicis* axillaribus, bracteis magnis, dentatis. *Corolla* utraque ciliata. *Poma* parva, lutea, ovata, acuta, bilocularia, bisperma.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† Sp. 5. TRICHOSANTHES SCABRA. α Dua nhà thài.

Differ. spec. Trich. *foliis* sub-rotundis, scabris, rugosissimis: *pedunculis* 1-floris.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, polysulcus, scandens, cirrhis bifidis. *Folia* cordata, sub-rotunda, rugosissima, scabra, pedunculata, alterna. *Flos* Monoicus, albus, ciliis brevibus: *pedunculis* monofloris, axillaribus. *Pomum* sub-rotundum, parvum, rubrum, 12-lobum, 5-loculare, polyspermum: *feminibus* planis, oblongis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS XLVI. MOMORDICA.

Char. Gener. Masc. *Cal.* 5-fidus. *Cor.* 5-partita. *Filam.* 3.

Fœm. *Cal.* 5-fidus. *Cor.* 5-partita. *Stylus* 3-fidus. *Pomum* elasticè diffiliens. Lin. sy. pl. G. 1191.

Sp. 1. MOMORDICA CHARANTIA. α Mướp đắng. β Khứ quã.

Differ. spec. Mom. *pomis* angulatis, tuberculatis: *foliis* villosis, longitudinaliter palmatis. Lin. sp. 2.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, teres, tenuis, ramosus, cirrhis lateralibus scandens. *Folia* sinuato-palmata, rugosa, glabra, dentata, in orbem expansa, nervis pubescentibus, alterna, petiolata. *Flos* luteus, Monoicus, quandoque etiam hermaphroditus: *pedunculis* longis, axillaribus, 1-floris. *Calyx* utriusque profundè 5-partitus. *Corolla* plerumque 5-partita, interdum 6-partita: *staminibus* 3, connexis. *Pomum* oblongum, obtusè angulatum, tuberculatum, utrinque attenuatum, exterius album, flavum, aut viride, interius ruberrimum, carnosum, elasticè diffiliens, 1-loculare: *feminibus* ovatis, planis, margine præmorsis.

Habitat culta in hortis Cochinchinæ, & Chinæ.

Amara Indica. Rumph. Amb. 1. 9. cap. 46. tab. 151. Pandi pavel.
Fff Rhed.

Rhed. Malab. 8. pag. 17. tab. 9. Momordica Zeylanica, fructu longiore. Tourn. Inst. pag. 103. tab. 30.

Ufus. Fructus, quamvis amari, ab indigenis in taleolas secti acetariis adhibentur. Cocti amaritiem deponunt, salubresque censentur, refrigerantes; ac stomachici. Balsamina, & Charantia potius varietates dicendæ videntur, quam diversæ species: utraque invenitur aliquando fructu sub-rotundo, semper tuberculis elongatis varicosa.

Sp. 2. MOMORDICA LUFFA. α Μύορ νγότ. β Σū quā.

Differ. spec. Mom. *pomis* oblongis: *fulcis* catenulatis: *foliis* incis. Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, angulatus, ramosissimus, scandens claviculis bifidis, spiralibus. *Folia* 5-7-angulata, angulis acutis, medio duplò longiore, inæqualiter ferrata, venosa; rugosa, petiolis longis, alternis. *Flos* flavus, Monoicus: *Masculus* pedunculis polyfloris terminalibus: *corollâ* 6-partitâ, rugosa, patente: staminibus tribus. *Fæmineus* lateralis, solitarius, superus: *corollâ* 5-partitâ, reft-xâ: *stilo* 3-fido. *Pomum* longitudinis pedalis, binos pollices crassum, sub-teres, sæpius utrinque attenuatum, pilosum, fulcis longitudinalibus catenulatis, 3-loculare, polyspermum: *pulpâ* alba, flaccidâ, esculentâ, saporis fatui: *feminibus* oblongis, compressis, lævibus.

Habitat latè culta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Petola Tschina. Rumph. Amb. l. 9. cap. 42. tab. 147. Pepo Indicus, reticulatus, feminibus albis. Burm. Zeyl. pag. 185.

Sp. 3. MOMORDICA CYLINDRICA. β Sōy quā.

Differ. spec. Mom. *pomis* cylindricis, longissimis: *foliis* angulatis, acutis. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, angulatus, scandens, cirrhosus, longus, ramosus. *Folia* cordata, 9-angulata, angulis intrantibus rotundatis, denticulata, scabra. *Flos* Monoicus, luteus, pedunculis longis, polyfloris. *Poma* longissima, bipedalia, & ultra, recta, pendula, sub-teretia, obtusa, reticulato-rugosa, edulia saporis fatui. *Masculi* floris Antheræ lineares, repentes, tres ab invicem separatae. *Semina* compressa, oblonga, lævia, nigra.

Habitat culta circa Cantonem Sinarum.

Pepo Indicus, reticulatus, feminibus nigris. Burm. Zeyl. pag. 186. Herm. Lugdub. pag. 482.

Observ. Momordica Luffa, & cylindrica non habent fructus elasticè dissilientes, Momordicæ generis proprios: imo nec dissilire possunt; siquidem in perfectâ maturitate constant fibris tenacissimis, intricatis, (prout bene notavit Rumphius) quæ vix magnâ violentiâ distrahi

trahi possunt. Hæ autem fibræ non inveniuntur in Balsaminâ, & Charantiâ, quæ vel elasticitate naturali rumpuntur, vel clausæ putrescunt, nullis relictis filamentis. Luffam Ægyptiacam non vidi, de Indianâ loquor.

GENUS XLVII. CUCUMIS.

Char. Gen. Masc. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-partita. *Filam.* 3.
Fœm. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-partita. *Pist.* 3-fidum. *Pom.*
mi semina arguta. Lin. sy. pl. G. 1193.

Sp. 1. CUCUMIS SATIVUS. α Dua chyot. β Hoâm quã.

Differ. spec. Cuc. *foliorum* angulis rectis: *pomis* oblongis, scabris.
Lin. sp. 8.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, teres, scandens, ramosus. *Folia* angulata, angulis sub-rectis, lævia, petiolata, sparsa. *Flos* luteus, Monoicus, solitarius, axillaris. *Pomum* oblongum, obtusum, sub-trigonum, tubereuloso scabrum, in maturitate luteum, 3-loculare polyspermum: *seminibus* ovato-oblongis, argutis, compressis, lævibus, albicantibus. *Varietas* 1, & communior, fructu 5 pollices longo, saporis sub-fatui. *Varietas* 2 duplo maior, sapidior, & odoratior, dicta *Dua bà cai*.

Habitat latè culta in Cochinchinâ, simulque in Chinâ.

Thumb. Jap. pag. 324. Tournef. Inst. pag. 104. tab. 31.

Sp. 2. CUCUMIS MELO. α Dua gang. β Cãn quã.

Differ. spec. Cuc. *foliorum* angulis rotundatis: *pomis* torulosis. Lin.
sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, procumbens, ramosissimus. *Folia* palmato-sinuata, angulis rotundatis. *Flos* luteus, Monoicus, lateralis, solitarius. *Pomum* ovatum, magnum, obtusum, torulosum, læve, luteum, odorum, carnosum, 3-loculare, polyspermum: *seminibus* argutis, pallidis.

Habitat cultus in Cochinchinâ, & Chinâ.

Forsk. Arab. pag. 168. n. 52. Tournef. Inst. pag. 104. tab. 32. Melo
Vulgaris. Bauh. Pin. pag. 310. n. 1.

Ufus. Esculentus. In Cochinchinâ, & in provinciis Chinæ Australibus nimis aquosi, & insipidi sunt; ideo frequentius comeduntur muriâ sub-acti, rarius recentes.

Sp. 3. CUCUMIS ACUTANGULUS. α Muóp Khén. β . . .

Differ. spec. Cuc. *foliis* rotundato-angulatis: *pomis* angulis 10, acutis. Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, angulatus, cirrhosus, scandens, ramosus. *Folia* cordata, rotundato-angulata, dentata, pilosa. *Flos* luteus, Monoicus: Masculus terminalis, poliflorus: Foemineus lateralis solitarius. *Pomum* ovatum, obtusum, acutè angulatum, 5 pollices longum, luteo-fuscum, læve, polyspermum: *feminibus* sub-ovalibus, compressis, lævibus, nigris. Cortex fructus in maturitate fibrosus, sicut Mom. Luffæ, & Cylindricæ.

Habitat cultus in Cochinchinâ, & Chinâ.

Burm. Ind. pag. 209. Petôla Bengalensis. Rumph. Amb. l. 9. c. 44. tab. 149.

Operculum fructus nec apud Rumphium invêni, nec in ipsis plantis. Usus. Tener fructus, dum crudus, est fatui saporis: elixatus, & conditus mensis apponitur.

Sp. 4. CUCUMIS MADERASPATANUS. α Cung cang tlôn tlâi.

Differ. spec. Cuc. *foliis* cordatis, integris, denticulatis: *pomis* globosis, glabris. Lin. sp. 11.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, teres, tenuis, cirrhosus, ramosus, scandens. *Folia* cordata, sub-rotunda, integra, denticulata, glabra, petiolata, alterna, parva. *Flos* albus, axillaris, pedunculis polyfloris. *Pomum* globosum, semipollicare, læve, luteum, 3-loculare, polyspermum. Planta Melothriæ valde proxima.

Habitat inter fepes Cochinchinæ.

Cucumis Maderaspatenensis, fructu minimo. Pluk. Almag. 123. tab. 170. fig. 2.

GENUS XLVIII. CUCURBITA.

Char. Gen. Masc. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-fida. *Filam.* 3.

Fœm. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-fida. *Pist.* 3-fidum. *Pomî* *semîna* margine tumido. Lin. sy. pl. G. 1192.

Sp. 1. CUCURBITA LAGENARIA. α Cây Bâu. β Hủ quâ: Hô lô.

Differ. spec. Cucurb. *foliis* sub-angulatis, tomentosis: basi subtus biglandulosis: *pomis* lignosis. Lin. sp. 1.

Hab. & notæ. *Caulis* annuus, crassus, longus, multiplex, scandens, cirrhosus, ramosus. *Folia* cordata, sub-rotunda, repanda, denticulata, tomentosa, petiolata, alterna, subtus biglandulosa, mollia, cinerea, magna. *Flos* albus, pedunculis longis, solitariis, 1-floris, lateralibus. Utriusque *calyx* cyathiformis, 5-dentatus. *Corolla* Calyci coalita, patula, rugosa, 5-partita, laciniis acuminatis. *Fructus* multiformis, pallidus, lævis, 3-locularis, polyspermus: *feminibus* oblongo-ovatis, compressis, margine tumidis: cortice in senectute ligno-

lignoso. Varietas 1, communissima: fructu tereti, longissimo, crus crasso, eduli. Var. 2: fructu sub-rotundo, vel ovato, omnium maximo, ex cujus cortice parantur vasa ampla. Var. 3: fructu lagenæformi, parvo, non eduli, amaro, cujus cortex ad servandos liquores aptior est.

Habitat ubique culta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Rumph. Amb. 1. 9. cap. 38. tab. 144. Cucurbita Lagenaria, flore albo, folio molli. Bauh. Pin. pag. 313. n. 3.

Virt.: fructus. Refrigerans, Diuretica.

Sp. 2. CUCURBITA PEPO. α Bī dao. β Tuīn quā.

Differ. spec. Cucurb. foliis lobatis: pomis lævibus. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, crassus, multiplex, angulatus, hispidissimus, ramosus, scandens cirrhis bifidis. *Folia* cordata, magna, sub-rotundo-angulata, dentata, rugosa, utrinque pilosa: *petiolis* longis, alternis, crassis, flexuosis, hirsutis. *Flos* luteus, Monoicus, lateralis, solitarius, pedunculis petiolo similibus, brevioribus. *Calyx* dentibus 5, magnis, incis, undulatis, reflexis. *Corolla* supera, tubulosa, campanulata: limbo 5-partito, patente: *antheris* filiformibus, reptantibus. *Poma* oblongo-ovata, 3-locularia, polysperma, interius carnosâ, alba, infipida, exterius pallidè viridia, hispida: *seminibus* compressis, pallidis, margine tumidis.

Habitat frequentissima in Cochinchinâ, & Chinâ.

Thunb. Jap. pag. 323. Comolenga. Rumph. Amb. 1. 9. cap. 37. tab.

143.

Ulus. Inter Cucurbitas hæc est omnium cibo aptissima, & saluberrima, quæ vix unquam negatur infirmis. Virtus eadem, quæ præcedentis. Poma exterius non prorsus lævia, sed plerumque pilis setosis hispida.

Sp. 3. CUCURBITA MELOPEPO. α Bī ngô. β Nān quā: Fān quā.

Differ. spec. Cucurb. foliis lobatis: caule erecto: pomis depresso-nodosis. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, sub-teres, pilosus, scandens, vel procumbens, cirrhis 3-fidis, ramis multis, longis. *Folia* lobato-angulata, serrata, pilosa, alterna, petiolis longis. *Flos* luteus, Monoicus, pedunculis lateralibus, 1-floris. *Calyx* laciniis 5, liniarispatulatis, patentibus. *Corolla* campanulata, limbo 5-partito, patente. *Antheræ* lineares, distinctæ, erectæ. *Pomum* magnum, rubro-luteum intus, & foris: seminibus pallidis, margine tumidis. Formâ variat: plerumque sub-rotundum, sæpe depressum, semper torulosum, interdum ovatum, raro verrucosum. Unde existimo Cucurb. verrucosam, & Melopeponem (Lin. sp. 4. & 5.) varieta-

tes

tes esse, non diversas species; nam licet Melopepo alicubi videatur stare caule erecto, naturâ semper scandens est, cum semper instructatur cirrhis, quibus ascendens inniti possit. In Indiâ semper scandunt, vel procumbunt, quando absunt adminicula.

Habitat latè culta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Pepo Indicus. Rump. Amb. l. 9. cap. 39. pag. 309. tab. 145. Melopepo. Tourn. Inst. pag. 106. tab. 34.

Ufus. Hi fructus magnæ utilitatis sunt navigantibus; nam cum servari possint incorrupti, & quasi recentes per menses aliquot, cibum præbent vegetabilem, in longis navigationibus optabilem, & salubrem.

Sp. 4. CUCURBITA CITRULLUS. α Dua hau. β Si quâ.

Differ. spec. Cucurb. foliis multipartitis. Lin. sp. 6.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, teres, striatus, longus, ramosus, pilosus, procumbens, diffusus, cirrhis lateralibus, bifidis. *Folia* multipartita: laciniis, incisis sub-acutis, pilosis. *Flos* flavus: Monoicus, pedunculis brevibus, solitariis, lateralibus: *calyce* 5-dentato: *corollâ* 5-partitâ. *Pomum* magnum, læve, rotundum, vel oblongum sesquipedale, intus aquosum, dulcissimum, ruberrimum, aliquando pallidum, locale, polyspermum: seminibus compressis, margine tumidis, nigris, vel rufis.

Habitat frequenter culta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Thunb. Jap. pag. 323. Anguria Indica. Rumph. Amb. l. 9. cap. 40. tab. 146. fig. 1. Anguria Citrullus dicta. Bauh. Pin. pag. 312. n. 1.

Ufus. Esculentus, gratissimus in terris calidioribus.

Virtus: pomi. Humectans, Refrigerans. Semen Emulsiva; Obtundens, sub-Diuretica. Rumphius loco citato asserit fructus pulpam valere contra toxicum, & morsus venenatos: item contra anxietates exortas ex opio malè præparato, vel magnâ dosi assumpto; quod ipse expertus non sum.

GENUS XLIX. BRYONIA.

Char. Gen. Mase. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-partita. *Filam.* 3.

Fœm. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-partita. *Stylus* 3-fidus. *Baccæ* sub-globosæ, polysperma. Lin. fy. pl. G. 1194.

† Sp. 1. BRYONIA HASTATA. β Si toung quâ.

Differ. spec. Bry. foliis hastatis, denticulatis, glabris: pedunculis polyfloris.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, tenuis, scandens, cirrhosus. *Folia* cordata, hastata, denticulata, glabra. *Flos* albus, Monoicus, pedunc-

dunculis polyfloris, axillaribus. *Cal.* nullus. *Corolla* tubulosa, limbo 5-partito, erecto. *Filamenta* 3, fundo corollæ insistentia: glandulis 3, alternis, verrucosis. *Bacca* ovata, acuta, parva, rubra, 1-locularis, polysperma: *seminibus* ovatis, arillatis, paucis. Habitat agrestis circa Cantonem Sinarum.

† Sp. 2. BRYONIA TRILOBA. & Deom ác ba Chia.
Differ. spec. Bry. *foliis* trilobis, 5-nerviis: *stipulis* sub-rotundis, concavis: *pedunculis* monofloris.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, sulcatus, scandens cirrhis trifidis. *Folia* cordata, triloba, quinque-nervia, ferrato-repanda, utrinque lævia: *stipulis* sub-rotundis, concavis, ferratis. *Flos* albus, Monoicus, axillaris, pedunculis solitariis, monofloris. *Bacca* ovata, sub-acuta, glabra, lutea, sesquipollicem longa, 5-locularis, polysperma.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

Sp. 3. BRYONIA GRANDIS. & Deom ác ngu chia.
Differ. spec. Bry. *foliis* cordatis, angulatis, basi subtus glandulosis. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, magnus, ramosus, scandens cirrhis simplicibus. *Folia* cordata, sub-rotunda, 5-angulata, utrinque lævia, denticulata, alterna, petiolata. *Flos* albicans, Monoicus, lateralis, pedunculis monofloris, 1-2-natis. *Bacca* sub-rotunda, 1-pollicaris, rubra, lævis, 5-locularis, polysperma. *Semina* pauca, oblonga, obtusa, compressa. De *glandulis* ad basim foliorum non adverti.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Vitis alba. Rumph. Amb. l. 9. c. 65. tab. 166. fig. 1. Bryonia foliis sub-rotundis, angulosis. Burm. Zeyl. pag. 49. tab. 19. fig. 2.

† Sp. 4. BRYONIA COCHINCHINENSIS. & Cây Quà quã.
Differ. spec. Bryon. *foliis* 5-angulatis, asperis: *baccis* 3-locularibus, decagonis.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, mediocris, 4-sulcatus, ramosus, scandens, cirrhosus. *Folia* cordata, quinque-angulata, denticulata, aspera, alterna, petiolata. *Flos* albus, Monoicus, magnus, axillaris, solitarius, pedunculis longis. *Calyx* 1-phyllus, tubo inferius cylindrico, superius ovato, dilatato: limbo 5-fido, laciniis linearibus. *Corolla* sub-rotata, 5-partita, ori calycis inherens: laciniis ovato-oblongis. *Filamenta* 3, brevía, medio tubo calycis insistentia. *Anthera* 1, magna, oblongo-ovata, tribus filamentis in formam tripodis imposita. Floris Fœminei *Calyx*, & *Corolla* ut Mascu-

Germen inferum ovato-oblongum, polysulcum. *Stylus* filiformis, tubo brevior. *Stigma* oblongum, trigonum, apice trifidum. *Bacca* ovata, utrinque sub-acuta, 10-angulata, 3-locularis, polysperma, rubra, lævis, mediocris. *Semina* oblongo-ovata, compressa, lævia.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, ad sepes scandens.

Observ. A *Bryonia* profecto differt. Sed cui alteri generi melius adaptabitur, si novum statuere non liceat? Habitum quidem affinis est *Bryoniae* Scabrellæ. Lin. Jun. suppl. pl. pag. 424.

† GENUS L. MURICIA.

Descriptio Naturalis.

* Masculi flores.

Cal. exterior spatha inflata, obtusa, 1-flora, magna.

Perianthium 5-partitum: laciniis subulatis, striatis, coloratis, patentibus, æqualibus.

Cor. Campanulata, petala 5, ovato-lanceolata, nervosa, patentia.

Stam. Filamenta 3, brevia, crassa, trigona: basi dilatata inter se coherentia. Antheræ 3, quarum 2 bilobæ, lobis divaricatis, ad basim auritis: tertia simplex: omnes ex lineâ fariniferâ extrorsum filamentis adnatæ, invicem distinctæ.

* Fœminei flores in eadem plantâ, sparsi.

Cal. ut Masculi.

Cor. ut Masculi.

Pist. *Germen* oblongo-ovatum, villosum, medium inter spatham, & perianthium. *Stylus* teres, crassus, æqualis staminibus, apice subtrifidus. *Stigmata* 3, sagittata, horizontalia.

Peric. *Bacca* magna, ovata, muricata, 1-locularis, polysperma.

Sem. multa, orbiculata, magna, reticulata, margine tuberculosa.

Nom. *Muricia* a baccâ muricatâ, purpureâ.

Char. Gen. Masc. Cal. 5-partitus. Cor. 5-petala. Filam. 3.

Fœm. Cal. 5-partitus. Cor. 5-petala. *Stylus* sub-integer.

Bacca 1-locularis: seminibus orbiculatis, tuberculosis.

Sp. I. MURICIA COCHINCHINENSIS. α Cây gộc: Mõuc biêt tu. β Mõ pũ .sũ.

Differ. spec. Mur. foliis 5-lobis, glabris, denticulatis: baccis ovatis, muricatis: caule scandente.

Hab. Frutex magnus, caule lignoso, crasso, multiplici, scandente cirrhis solitariis. Folia 5-lobata, lobis tribus superioribus acuminatis,

tis, binis inferioribus sub-obtusis, brevibus, denticulata, venosa, glabra, petiolata, alterna. *Flos* lateralis, solitarius, pallidè luteus, pedunculo longo. *Bacca* intus, & extra rubro-purpurea, sub-carnosa, seminibus nidulantibus, fuscis. *Perianthium* nigrum: *spatha* viridis. *Fructus* inodorus, saporis fatui. *Petioli* canaliculati, tortuosi.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, & Chinâ.

Ufus: baccæ. Ad tingenda liba, & alia esculenta colore nitidè purpureo.

Virtus: seminum, & foliorum. Aperiens, Abstergens. Valet in obstructionibus hepatis, & lienis: tumoribus, & ulceribus malignis, aut antiquis: lumbagine. Externè prodest in procidentia uteri, & an: ossium luxaturâ, aut fracturâ.

C L A S S I S XXII.

D I O E C I A.

M O N A N D R I A.

1. PANDANUS. Masc. *Cal.* o. *Cor.* o. *Anthera* sessilis, linearis
Foem. *Cal.* o. *Cor.* o. *Stigm.* 2. *Bacca* composita.
- † 2. KNEMA. Masc. *Cal.* o. *Cor.* 3-fida. *Filam.* antheris stellatis.
Foem. *Cal.* sub-truncatus. *Cor.* 3-fida. *Stigm.* 1-*Bacca* 1-sperma
- † 3. COMMIA. Masc. *Cal.* Amenti squama. *Cor.* o. *Anthera* multilocularis.
Foem. *Cal.* Amenti squama. *Cor.* o. *Styli* 3. *Capsf.* 3-locularis, 1-sperma.
- † 4. PHYLLAMPHORA. Masc. *Cal.* 4-phyllus *Cor.* o. *Filam.* Antherâ multiloculari.
Foem. *Cal.* 4-phyllus. *Cor.* o. *Stigm.* 4-gonum. *Capsf.* 4-locularis.
- † 5. CATHETUS. Masc. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* o. *Filam.* Antheris 3.
Foem. *Cal.* 6-partitus. *Cor.* o. *Styl.* *Stigmatibus* 3. *Capsf.* 3-locularis, 2-sperma.
- † 6. STEPHANIA. Masc. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* o. *Filam.* Antherâ coronariâ.
Foem. *Cal.* 6-phyllus *Cor.* o. *Stigm.* sessile. *Bacca* 1-sperma.

D I A N D R I A.

7. SALIX. Masc. *Cal.* Amenti squama. *Cor.* o. *Stam.* 2, raro. 5.
Foem. *Cal.* Amenti squama. *Cor.* o. *Stigm.* 2. *Capsf.* 2-valvis. *Sem.* papposa.
- † 8. TRIADICA. Masc. *Cal.* 3-fidus. *Cor.* o. *Filam.* planum.
Foem. *Cal.* 3-fidus. *Cor.* o. *Styl.* *Stigm.* 3.

† 9. TETRAPILUS.

3. *Bacca* 3-locularis, 1-perma.Masc. *Cal.* 4-fidus. *Cor.* 4-fida.Foem. *Cal.* 4-fidus. *Cor.* 4-fida. *Stigma* 2-fidum. *Bacca* 2-locularis.

T R I A N D R I A.

10. EXCÆCARIA.

Masc. *Cal.* Amenti squama. *Cor.* 0.Foem. *Cal.* ut Masculi. *Cor.* 0. *Stigmata*3. *Caps.* 3-cocca.

11. CATURUS.

Masc. *Cal.* 0. *Cor.* 3-fida.Foem. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* 0. *Styl.* 3. *Caps.* 3-cocca.

† 12. EBENOXYLUM.

Masc. *Cal.* 0. *Cor.* 3-petala.Foem. *Cal.* 0. *Cor.* 3-petala. *Stylus* 1. *Bacca* 3-sperma.

13. PHÆNIX PALMA.

Masc. *Cal.* 3-part. *Cor.* 3-petala.Foem. *Cal.* 3-part. *Cor.* 3-petala. *Pist.* 1. *Drupa* 1-sperma.

T E T R A N D R I A.

† 14. STREBLUS.

Masc. *Cal.* 4-phyllus. *Cor.* 0.Foem. *Cal.* 4-phyllus. *Cor.* 0. *Styl.* 2-partitus. *Bacca* 2-locularis.

P E N T A N D R I A.

15. PISTACIA.

Masc. *Cal.* 5-fidus. *Cor.* 0.Foem. *Cal.* 3-fidus. *Cor.* 0. *Styli.* 3. *Drupa* ficca.

16. CANNABIS.

Masc. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 0.Foem. *Cal.* 1-phyllus. *Cor.* 0. *Styl.* 3. *Nux.*

17. SPINACIA.

Masc. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 0.Foem. *Cal.* 4-fidus. *Cor.* 0. *Styli* 4. *Sem.* 1, calycinum.

18. ANTIDESMA.

Masc. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* 0.Foem. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* 0. *Stigmata* 5. *Bacca* 1-sperma.

Gggg ii

H E.

HEXANDRIA.

19. BORASSUS PALMA. Masc. *Cal.* 3-phyllus. *Cor.* 3-petala.
 Fœm. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* 3-petala. *Stigma*
ma 3-gonum. *Drupa* 3-sperma.
- † 20. LIMACIA. Masc. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* 3-petala.
 Fœm. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* 6-petala.
Stigm. 3. *Drupa* : nuce cochleatâ.
- † 21. PSELIMUM. Masc. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* 6-petala.
 Fœm. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* o. *Stigma*
 4-fidum. *Drupa* : nuce armillari.
22. SMILAX. Masc. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* o.
 Fœm. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* o. *Styli* 3.
Bacca supera, 3-locularis.
23. DIOSCOREA. Masc. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* o.
 Fœm. *Cal.* 6-phyllus. *Cor.* o. *Styli* 3.
Capsf. supera, 3-locularis.
24. FIBRAUREA. Masc. *Cal.* o. *Cor.* 6-petala.
 Fœm. *Cal.* o. *Cor.* 6-petala. *Stigmata*
 3. *Baccæ* 3, 1-spermæ.

OCTANDRIA.

25. RHODIOLA. Masc. *Cal.* 4-partitus. *Cor.* 4-petala.
 Fœm. *Cal.* 4-partitus. *Cor.* o. *Pist.* 4.
Capsf. 4, polyspermæ.

ENNEANDRIA.

26. MERCURIALIS. Masc. *Cal.* 3-phyllus. *Cor.* o. *Stam.* 9-12.
 Fœm. *Cal.* 3-phyllus. *Cor.* o. *Styli* 2.
Capsf. 2-cocca.

DECANDRIA.

27. CARICA. Masc. *Cal.* 5-fidus. *Cor.* 5-fida.
 Fœm. *Cal.* 5-fidus. *Cor.* 5-partita. *Stigm.*
 5. *Bacca* polysperma.

DODECANDRIA.

28. EUCLEA. Masc. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-petala. *Stam.* 15.
 Fœm. *Cal.*, & *Cor.* Masculi. *Styli* 2.

POLYANDRIA.

- † 29. ABUTUA. Masc. *Cal.* vaginans Amentum. *Cor.* 0.
Stam. 20.
 Fœm. *Cal.* ut Masculi. *Cor.* 0. *Pist.* 6-8. *Glandes* totidem.
30. CYCAS PALMA. Masc. *Cal.* *Spadicis* squama imbricata.
Cor. 0. *Antherae* plusquam 100, globosæ.
 Fœm. *Spadix* filiformis. *Cor.* 0. *Pist.* 1.
Drupa ovata, 1-sperma.
- † 31. ECHINUS. Masc. *Cal.* laciniatus. *Cor.* 0. *Stam.* 30.
 Fœm. *Cal.* 5-6-fidus. *Cor.* 0. *Pist.* 2. *Capfulæ* 2, 1-spermæ.
- † 32. STIGMAROTA. Masc. *Cal.* 4-5-partitus. *Cor.* 0. *Stam.* 30.
 Fœm. *Cal.* 5-6-partitus. *Cor.* 0. *Stigma* 6-fidum : *Bacca* 6-sperma.
- † 33. MALLOTUS. Masc. *Cal.* 3-phyllus. *Cor.* 0. *Stam.* plurima.
 Fœm. *Cal.* 3-phyllus. *Cor.* 0. *Stigm.* 3.
Capf. 3-ocularis, 1-sperma.

MONADELPHIA.

34. JUNIPERUS. Masc. *Ament.* *Cor.* 0. *Stam.* 3.
 Fœm. *Cal.* 3-partitus. *Cor.* 3-petala. *Styli.* 3. *Bacca* calycina, 3-sperma.

POLYADELPHIA.

- † 35. HOMONOIA. Masc. *Cal.* Amenti squamæ 3. *Perianthium* 3-phyllum. *Cor.* 0. *Stam.* 200 in 20 fasciculis.
 Fœm. *Cal.* Amenti squama polyfida. *Perianth.*

rianth., & *Cor.* 0. *Stigm.* 3. *Caps.* 3-
locularis: 1-sperma.

† 36. SFBIFERA.

Masc. *Cal.* 4-phyllus. *Cor.* 0. *Stam.* 100
in 10 fasciculis.

Fœm. *Cal.* 4-phyllus. *Cor.* 0. *Pist.* 10.
Baccæ totidem, 1-spermæ.

GYNANDRIA.

37. CLUTIA

Masc. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* 5-petala. *Stam.* 5.

Fœm. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* 5-petala. *Sty-*
li 3. *Caps.* 3-cocca.

* *Incerti adhuc Ordinis.*

† 38. RESTIARIA.

Masc?

Fœm. *Cal.* 3-fidus, capsularis. *Cor.* 0. *Sti-*
gma concavum. *Caps.* 5-nervis, 2-locu-
laris, polysperma.

MONANDRIA.

GENUS I. PANDANUS.

Char. Gen. Masc. Cal. o. Cor. o. *Anthera* sessilis, ramificationibus
thyrsi inserta.

Fœm. Cal. o. Cor. o. *Stigmata* 2. *Fructus* compositus.
Linn. Jun. suppl. pl. pag. 64. G. 1430.

Sp. 1. PANDANUS ODORATISSIMUS. α Cây Jia. β . . .

Differ. spec. Pand. *foliis* margine, dorsoque aculeatis : *fructu* soli-
tario.

Habitus, & notæ. *Caulis* fruticosus, 8-pedalis, crus crassus, te-
res, inermis, inclinatus, anulis a foliorum casu notatus : *radice*
multiplici, arcuatâ, supra terram prominente : *ramis* paucis, tor-
tuosis, patentibus, proliferis. *Folia* amplexicaulia, trifariam im-
bricata, 3 pedes longa, subulata, canaliculata, margine, ac dorso
spinosa, glabra, cinereo-glaucâ, patentia. *Flos* Dioicous, termina-
lis : *Masculus* racemis magnis, compositis, oblongis, laxis : par-
tialibus suffultis bracteâ candidâ, ciliato-spinosâ, foliorum simili.
Calyx, & *corolla* nulli. *Filamentum* 1, filiforme, breve : *antherâ*
liniari, acutâ, biloculari, nutante. *Racemus* totus albus, odoratissi-
mus. *Fœmineus* flos Germinibus in globum aggregatis : *calyce*, *co-*
rollâ, & *stylo* nullis : *stigmatibus* bifido. *Pericarpium* bacca solita-
ria, tuberculosa, rubra, Bromeliâ referens, composita ex baccu-
lis compresso-angulatis, lignoso-fibrosis, luteis, inodoris, non es-
culentis : *Semine* 1, oblongo, glabro, parvo. *Fructus* totus semi-
pedalis, nunc sub-rotundus, nunc oblongus, vel ovatus.

Habitat agrestis in Cochinchinâ, & Chinâ : colitur etiam ad ducen-
das sepes agrorum, & viarum, ad pascendosque elephantes do-
mesticos : amat loca arenosa.

Ananás sylvestris. Acosta Arom. apud Clus. cap. 45. pag. 285. Keura
Odorifera. Forsk. Arab. Centur. 6. pag. 172. Pandanus Verus, &
Spurius. Rumph. Amb. l. 6. cap. 80, 81. tab. 74, 75. Frutex Indicus
fructu aggregato Conoide Kaide dictus. Ray. Hist. pl. pag. 1442.

Observ. Odor floris Masculi, qui in Cochinchinâ non magni habe-
tur, ut in Arabiâ, teste Forskolio, valde intensus, & persistens.
Fructus, præcipuè immaturi vis Emmenagoga, & Abortiva : non
tamens lactescens.

† Sp. 2. PANDANUS HUMILIS. α Jia rang.

Differ. spec. Pand. *foliis* margine, dorsoque aculeatis : *fructu* race-
molo : *radice* repente.

Hab.,

Hab. , & notæ. *Caulis* fruticosus , 3-pedalis , sub-erectus , plerumque cespitosus , radice repente. *Folia* subulata , stricta , curva , margine , ac dorso spinosa , glabra , fusco-viridia , selquipedalia , sessilia , ad apicem caulis congesta. *Flos* Dioicus , terminalis , uterque carens calyce , & corollâ : *Masculus* thyrsi oblongo , distincto bracteis partialibus , albis , brevibus , subulatis , spinulosis : *Femineus* in diversos globulos aggregatus. *Fruetus* 6-8 , bipollicares , ovati , tuberculosi , rubri , duri , compositi ex bacculis angulatis , 1-permis. *Stamina* , & *Stigmata* solitaria. *Flores* inodori.

Habitat agrestis in Cochinchinâ : amat loca montana , & petrosa.

Pandanus Humilis. Rhumph. Amb. l. 6. cap. 82. tab. 76. Kada taddi ? Rheed. Malab. tom. 2. fig. 6.

† Sp. 3. *PANDANUS LÆVIS*. α Lá buon : Lá khai.

Differ. spec. *Pand. foliis* longissimis , dorso inermibus : *fructu* solitario.

Hab. & notæ. *Frutex* caule crasso , brevi , ramoso , sparsim aculeato. *Folia* 6-pedalia , subulata , canaliculata , dorso inermia , glabra , pallida , crassiuscula , tenacissima , longè acuminata , fasciculata. *Flos* Dioicus , terminalis , calyce , & corollâ nullis : *Masculus* racemis compositis , bracteatis , oblongis , lutescentibus , odoriferis. *Femineus* aggregatus. *Fruetus* ovatus , parvus , solitarius , ruber , tuberculatus , compositus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ : amat loca deserta.

Pandanus Moschatus , seu lævis. Rhumph. Amb. l. 6. c. 85. pag. 147.

Ufus. *Folia* hujus plantæ alba , & nitida , longæque durationis pulchre aptantur ad indigenis ad erigenda dissepimenta cubilium intra domos.

† GENUS II. *K N E M A*.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. nullus.

Cor. Monopetala , carnosâ : tubo crasso , brevi : limbo 3-fido connivente , laciniis acutis , exterius lanosis.

Stam. Filamentum 1 , breve , turbinatum. Antheræ 10-12 , ovatae , biloculares , circa apicem Filamenti horizontaliter expansæ.

* *Feminei flores* in distinctâ plantâ.

Cal. Perianthium inferum , brevissimum , sub-truncatum , persistens.

Cor. ut Masculi.

Pist. Germen sub-rotundum , pilosum. Stylus nullus. Stigma laciniatum , erectum.

Perie.

Peric. Bacca ovata, succosa, 1-sperma.

Sem. ovatum, arillatum.

Nom. (*Kvın* radius rotæ) ab antheris in formam radiorum stellatis.

Char. Gen. Masc. Cal. 0. Cor. 3-fida. *Antheræ* circa filamentum stellatæ.

Fœm. Cal. sub-truncatus. Cor. 3-fida. *Stigma* 1. *Bacca* supera, 1-sperma.

† Sp. 1. KNEMA CORTICOSA. α *Cây Máu chó*.

Differ spec. Kn. *foliis* lanceolatis, integerrimis, alternis: *pedunculis* polyfloris, lateralibus.

Hab. *Arbor* magna: *cortice* crasso, fusco-rubro: *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, alterna, petiolata. *Flos* uterque sub-terminalis, pedunculis polyfloris. *Corolla* exterius fusca, interius luteo-rubra. *Bacca* parva, pulpâ succosâ, rubrâ. Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS III. COMMIA

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores*, amentis brevibus, axillaribus.

Cal. Amentum filiforme, squamis obtusis, imbricatis, astrictis. Perianthium nullum.

Cor. nulla.

Stam. Filamentum 1, breve. Anthera sub-rotunda, multilocularis.

* *Fœminei flores* in distinctâ plantâ.

Cal. Perianthium 3-phyllum, breve, inferum, persistens, foliolis acutis.

Cor. nulla.

Pist. Germen sub-rotundum. Styli 3, reflexi, breves. Stigmata crassiuscula.

Peric. Capsula 3-loba, 3-locularis, 1-sperma: loculis interius hiantibus. Sem. sub-rotunda.

Nom. (*Κομμία* gummi) ex abundantia humoris resinoso-gummosi, quo hæc arbor scatet.

Char. Gen. Masc. Cal. Amenti squama. Cor. 0. *Filam.* antherâ multiloculari.

Hhhh

Fœm.

Frœm. Cal. 3-phyllus. Cor. 0. Styli 3. Caps. 3-locularis, 1-sperma.

† Sp. I. COMMIA COCHINCHINENSIS. α Cay. Sen giá. Differ. spec. Com. foliis lanceolatis, integerrimis, incurvis, reflexis. Hab., & notæ. Arbor mediocris, ramis expansis. Folia lanceolata, integerrima, glabra, incurva, reflexa, alterna. Flor. Frœmineus racemis oblongis, parvis, multis, sub-terminalibus: Masculus amennis brevibus, axillaribus.

Habitat agrestis prope litora in Cochinchinâ.

Virtus: Gummi albi, tenacis ex arbore manantis. Emetica, Purgans, Deobstruens. Prudenter administrata valet in rebelli hydrope, & obstructionibus.

† GENUS IX. PHYLLAMPHORA

Descriptio Naturalis.

* Masculi flores.

Cal. Perianthium 4-partitum: laciniis ovatis, coloratis, patentibus, persistentibus, in senectute reflexis.

Cor. nulla.

Stam. Filamentum 1, filiforme, calyce brevius. Anthera sub-rotunda, magna, multilocularis: vel, si velis, Antheræ 6-8, verticilliter in unum coalitæ.

* Frœminei flores in distinctâ plantâ.

Cal. ut Masculi.

Cor. nulla.

Pist. Germen superum, ovato-oblongum, 4-sulcum. Stylus nullus. Stigma 1, sub-orbiculatum, 4-gonum, 4-sulcum.

Peric. Capsula oblongo-ovata, 4-gona, tomentosa, 4-locularis, 4-valvis, polysperma.

Sem. Scobiformia, plurima.

Nom. Phyllamphoram, seu folii amphoram nominavi ob vasa illa mirabilia ex singulis foliis pendentia.

Char. Gen. Masc. Cal. 4-partitus. Cor. 0. Filam. 1: Antherâ multiloculari.

Frœm. Cal. 4-partitus, inferus. Cor. 0. Stigma 4-sulcatum. Caps. 4-locularis, polysperma.

Sp. I. PHYLLAMPHORA MIRABILIS. α Cay. Nắp am.

Differ.

Differ. spec. Phyl. *foliis* canthariferis, in petiolos decurrentibus: *spicâ* simplici, terminali.

Hab. *Caulis* suffruticosus, 3-pedalis, simplicissimus, erectus, teres, crassus, lævis. *Folia* oblonga, utrinque sub-acuta, integerrima, glabra, lineato-venosa, fusco-viridia, alterna, decurrentia in petiolos longos, semiamplexicaules. *Flos* Dioicus, uterque terminalis. *spicâ* longâ, simplicissimâ, solitariâ: *calycibus* pedunculatis, rubris, crassis: capsulis parvis. *Folia* singula terminantur cirrho longo, in medio spiraliter convoluto, inde demisso, sustinente vas quoddam, oblongum, ventricosum, labio tereti, prominente marginatum, instructum operculo ad latus annexo, quod ex suapte naturâ libere aperitur, & clauditur, ut ros accipiat, ac servet. Mirum opus Divini Conditoris!

Habitat loca humida, & agrestia Cochinchinæ: nec facile cicurari, & coli potest, ut ipse, & ante me Rumphius experti sumus.

Observ. Nepenthes Destillatoria (Lin. G. 1107. sy. pl. 4. pag. 45.) eadem videtur esse, sed nec classe, nec ordine cum nostrâ convenit. Burmannus (Zeyl. pag. 42. tab. 17.) eam repræsentat foliis sessilibus, & flore racemoso, sive paniculato, pedunculis subdivisis: similiter etiam Plukenetius. (tab. 237. fig. 3.), eoque habitu a nostrâ differunt, nec scire possumus, an caractere essentiali etiam differant. Rumphius, qui plantam viventem tractavit, illam exponit (Amb. l. 7. c. 61. tab. 59. fig. 2.) foliis, & flore nostræ magis similem, dissimilem vero radice repente, & ramis scandentibus.

† GENUS V. CATHETUS.

Descriptio Naturalis.

* Masculi flores.

Cal. Perianthium 6-phyllum: foliolis sub-rotundis, concavis, patentibus, tribus exterioribus minoribus.

Cor. nulla. Nectarium glandulis 6, sub-rotundis, 2-natis

Stam. Filamentum 1, crassum, calyce brevius. Antheræ 3, ovales, 2-loculares, ad angulum rectum filamentis insertæ.

* Fœminei flores in distinctâ plantâ.

Cal. Perianthium 6-partitum, inferum: laciniis sub-rotundis, concavis, patentibus.

Cor. nulla.

Pist. Germen sub-rotundum. Stylus crassus, calyce sub-brevior. Stigmata 3, bifida: laciniis subulatis, reflexis.

Peric. Capsula compresso-rotunda, 6-loba, 3-locularis 2-sperma.

Sem. intus angulata, exterius convexa.

Hhlih ii

Nom.

Nom. (Κάθετος perpendiculum) ob Antheras ad filamentum perpendicularares.

Char. Gen. Masc. Cal. 6-phyllus. Cor. o. Filam. Antheris 3, normalibus.

Fœm. Cal. 6-partitus. Cor. o. Stylus stigmatibus 3. Caps. 3-locularis, 2-sperma.

† Sp. 1. CATHETUS FASCICULATA. α Chối dọc.

Differ. spec. Cath. foliis fasciculatis: floribus solitariis, axillaribus.

Hab. Frutex 3-pedalis, caule erecto, multiplici: ramis ascendentibus. Folia ovata, integerrima, plana, glabra, minuta, fasciculata. Flos uterque axillaris, solitarius, minuscule.

Habitat agrestis in collibus Cochinchinæ.

† GENUS VI. STEPHANIA.

Descriptio Naturalis.

* Masculi flores.

Cal. Perianthium 6-phyllum: foliolis sub-acutis, patentibus, tribus alternis minoribus.

Cor. nulla. Nectarium 3-phyllum, obtusum, minuscule, corollam dicas, si velis.

Stam. Filamentum 1, calici æquale, apice crassum, truncatum. Anthera 1, circularis, caput filamenti coronans.

* Fœminei flores in distinctâ plantâ.

Cal. ut Masculi.

Cor. nulla.

Pist. Germen ovatum, superum. Stylus nullus. Stigma longiusculum, erectum.

Peric. Bacca ovata, 1-sperma, minima.

Nom. (Στέφανη corona) ab Antherâ in formam coronæ aureæ caput filamenti circumdante.

Char. Gen. Masc. Cal. 6-phyllus. Cor. o. Filam. Antherâ circulari.

Fœm. Cal. 6-phyllus. Cor. o. Stigma integrum. Bacca 1-sperma.

† Sp. 1. STEPHANIA ROTUNDA. α Củ một: Tủ nhien.

Differ. spec. Steph. caule volubili: foliis peltatis, sub-rotundis: umbellis compositis.

Hab.

Hab. *Caulis* fruticosus, volubilis, sub-simplex, longissimus, teres, inermis, glaber. *Radix* tuber magnum, sub-rotundum, rugosum, fuscum, radicula filiformi, verticali, longâ, terram perforans, ipsum foris eminens. *Folia* peltata, trigono-rotunda, acuta, repanda, glabra, alterna, petiolata. *Flos* umbellis compositis, lateralibus: nectario luteo. Tuber amarissimum, formâ, & virtute Aristolochiæ rotundæ æmulum.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† Sp. 2. STEPHANIA LONGA. α. Deei moi tlon. Cal. *caule* volubili: *foliis* peltatis, oblongis: *capitulis* lateralibus.

Hab. *Caulis* fruticosus, volubilis, tenuis, inermis, ramosus. *Folia* peltata, trigono-oblonga, integerrima, glabra. *Flos* albicans, lateralis, sessilis, capitulis minutis. *Radix* longissima, filiformis, repens, radiculis paucis, invicem distantibus.

Habitat sepes arundinum in Cochinchinâ.

DIANDRIA.

GENUS VII. SALIX.

Char. Gen. Masc. *Amentis* squamæ. Cor. o. *Glandula* baseos nectarifera.

Fœm. *Amentis* squamæ. Cor. o. *Stylus* 2-fidus. *Caps.* 1-locularis, 2-valvis. *Sem.* papposa. Lin. sy. pl. G. 1201.

Sp. 1. SALIX BABILONICA. β. Liên xú. α. Cây Liễu lá tle.

Differ. spec. Sal. *foliis* serratis, glabris, lineari-lanceolatis: *ramis* pendulis. Lin. sp. 10.

Hab., & notæ. *Arbor* mediocris, caule, & ramis incompressis: *flagellis* longis, tenuibus, pendulis. *Folia* lineari-lanceolata, minutè serrata, utrinque glabra, alterna, petiolis brevibus. *Flos* Dioicus, amentis oblongis axillaribus, parvis, squamis ovatis, concavis, pilosis, 1-floris. *Filamenta* 2, squamâ amenti longiora: *glandulis* binis, ovatis, erectis, basi adnatis. *Fæminei* floris amentum simile.

Stylus 2-fidus. *Capsula* 1-locularis, polysperma.

Habitat frequens in Chinâ: colitur rarius in Cochinchinâ.

Hortus Cliffort. pag. 454. *Salix Orientalis*, flagellis deorsum pulchrè pendentibus. Tournef. Inst. Cor. pag. 41. Fortasse specie non differt a *Salice Japonicâ*. Kœmpf. Amœn. pag. 908. Thunb. Jap. pag. 24. Quæ Japonicè vulgò dicitur *Anjaki*: ramosque producit flexuosos, non pendulos.

Virtus.

Virtus. In Medicinâ Sinenſi ejus flores, & teneriores ramuli cenſentur prodeſſe contra phthiſim, & febres lentas: externè contra ulcera; puſtulas; odontalgiam. Quæ ipſe non probavi.

† GENUS VIII. TRIADICA.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. Amentum filiforme, nudum, longum, diſtinctum tuberculis polyſloris. Perianthium proprium 3-fidum, minimum, campanulatum. Cor. nulla.

Stam. Filamenta 2, plana, breviffima. Antheræ planiuſculæ, 2-lobæ, lobis lateraliter dehiſcentibus.

* *Feminei flores* in aliâ plantâ.

Cal. Amentum, & Perianthium ut Masculi.

Cor. nulla.

Piſt. Germen ſub-rotundum, ſuperum. Stylus craſſus, brevis. Stigmata 3, oblonga, erecta.

Peric. Bacca ſub-rotunda, 3-loba, exſucca, 3-locularis, 1-ſperma.

Sem. ſub-rotunda.

Nom. (Τριάδικος ternarius) a numero ternario, quo pleræque floris partes diſtinguntur.

Char. Gen. Masc. Cal. 3-fidus. Cor. 0.

Fœm. Cal. 3-fidus. Cor. 0. Stigm. 3. Bacca 3-locularis, 1-ſperma.

† Sp. 1. TRIADICA COCHINCHINENSIS. α Cây Soi tá: Cây Cha đăm.

Differ. ſpec. Tri. foliis ovatis, integerrimis, obtuſis.

Hab. Arbor magna, ramis patentibus. Folia ovata, integerrima, glabra, alterna: petiolis longis, rubris. Flos ſub-terminalis. Bacca parva, fulco-viridis.

Habitat in ſylyis Cochinchinæ.

† Sp. 2. TRIADICA SINENSIS. β 𣎵 Khau mỗ.

Differ. ſpec. Tri. foliis ſub-rotundis, integerrimis, acuminatis.

Hab. & notæ. Arbor magna, ramis patentibus. Folia ſub-rotunda, acuminata, integerrima, glabra, alterna, petiolata. Flos Dioicus, amentis filiformibus, ſubterminalibus. Masculi calyx 4-fidus, erectus: corolla nulla: filamenta 2, calyci æqualia: antheræ lobis binis, ſub-rotundis. Feminei calyx 4-phyllus, acutus: corolla nulla:

la : *Stigma* 3-fidum. *Bacca* 3-locularis, 1-sperma. *Semina* sub-rotunda, arillata.

Habitat agrestis circa Cantonem Sinarum.

+ GENUS IX. TETRAPILUS.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. Perianthium campanulatum, 4-fidum, minimum, persistens : laciniis acutis.

Cor. campanulata : tubo brevi, 4-fulco : limbo 4-fido, laciniis plicato-cucullatis.

Stam. Filamenta 2, crassa, brevissima. Antheræ ovatae, 2-loculares ; stantes.

* *Feminei flores in aliâ plantâ.*

Cal. uti Masc.

Cor. ut Masc.

Pist. Germen ovatum. Stylus crassus, brevissimus. Stigma crassiusculum ; 2-fidum.

Peric. Bacca ovata, parva, 2-locularis, polysperma.

Sem. sub-rotunda, pauca.

Nom. (Πῶλος cucullus) a 4 cucullis laciniarum. Corollæ.

Char. Gen. Masc. Cal. 4-fidus Cor. 4-fida.

Fœm. Cal. 4-fidus Cor. 4-fida. Stigma 2-fidum. Bacca 2-locularis, polysperma.

+ Sp. 1. TETRAPILUS BRACHIATUS. a Cay Cáu.
Differ. spec. Tetr. ramis brachiatis : foliis ovato-lanceolatis : racemis axillaribus.

Hab. Arbuscula 5-pedalis : ramis patentibus, brachiatis. Folia ovato-lanceolata, sub-ferrata, incurva, glabra, opposita. Flos albus ; parvus, racemis brevibus, axillaribus.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

TRIANDRIA.

GENUS X. EXCÆCARIA.

Char. Gen. Masc. *Amentum* nudum. Cal. o. Cor. o.

Fœm. *Amentum* nudum. Cal. o. Cor. o. *Styli* 3. *Caps.*
3-cocca. Lin. sy. pl. G. 1205.

† S. 1. EXCÆCARIA COCHINCHINENSIS. α Cay Lico do. 4. ...
Differ. spec. Exc. *foliis* bicoloribus, nitidis : *squamis* Amenti poly-
floris.

Hab., & notæ. *Frutex* arboreus, 8-pedalis : *caule*, & *ramis* incom-
positis, patentibus, reclinatis. *Folia* lanceolata, leviter ferrata, pe-
tiolata, opposita, sparsaque, paginâ superiore obscuro-viridi, infe-
riore ruberrimâ, utrâque nitidâ. *Flos* Dioicus, *squamis* amenti po-
lyfloris, imbricatis, sub-terminalibus : *calyce*, & *corollâ* nullis. *Mas-*
culi Filamenta 3. *Feminei* stigmata 3, longa, subulata, reflexa. *Ca-*
psula 3-loba, sub-carnosa, rubra, parva, 3-ocularis, 3-valvis,
1-sperma : *seminibus* ovatis, lævibus. Tota planta manat lacte glu-
tinoso. Excœcare non audiui : nec Agallochum, quanvis spurium,
in illâ inveniri. Pollet virtute Astringente, & Agglutinante.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, ubi colitur propter foliorum ru-
brorum pulchritudinem.

Arbor Excœcans, prout a Rumphio describitur, & pingitur (Amb.
1. 3. cap. 36. tab. 79, 80) videtur specie differre.

GENUS XI. CATURUS.

Char. Gen. Masc. Cal. o. Cor. 3-fida.

Fœm. Cal. 3-partitus. Cor. o. *Styli* 3. *Caps.* 3-cocca.
Lin. sy. pl. G. 1206.

† Sp. 1. CATURUS SCANDENS. α Cay Di gici.

Differ. spec. Cat. *spicis* axillaribus, erectis : *foliis* oblongis, sub-ser-
ratis : *caule* scandente.

Hab., & notæ. *Frutex* inermis, *caule* longo, scandente, acirrho,
ramoso. *Folia* oblonga, acuminata, sub-ferrata, incurva, venosa,
glabra, alterna. *Flos* albus, minuscule, *spicis* densis, brevibus,
axillaribus, bracteis subulatis, parvis. *Flos* Masculus *Calyce* nul-
lo. *Corolla* petala 3, ovata, concava, minima. *Filamenta* 3, pe-
talis longiora, cum ipsis elasticè desiliencia. *Antherae* sub-rotundæ.
Femineum florem non vidi.

Habi-

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XII. EBENOXYLUM.

Char. Gen. Masc. Cal. 0. Cor. 3-petala.

Fœm. Cal. 0. Cor. 3-petala. Nectarium stellatum. Stylus

1. Bacca 3-sperma.

† Sp. I. EBENOXYLUM VERUM. α Cáy Mun : Ô moue. β Û mûeh mō.

Differ. spec. Eb. *foliis* lanceolatis, integerrimis, sparsis : *pedunculis* polyfloris, terminalibus.

Hab., & notæ. *Arbor* alta, ramis ascendentibus : *cortice* scabro, viridi-fusco : *ligni* alburno crasso, gravi, candido, æquali : corde nigerrimo, gravissimo, æqualissimo. *Folia* lanceolata, latiuscula, integerrima, glabra, nitida, fusco-virentia, parva, plana, dura, petiolata, sparsa. *Flos* albus, pedunculis polyfloris, terminalibus. *Calyx* nullus. *Corolla* petala 3, longiuscula, acuta, incurva, sub-patentia. *Stylus* 1, brevis. *Bacca* parva, rubro-lutea, ovata, sub-acuta, glabra, 1-ocularis, 3-sperma : *seminibus* oblongis, angulatis.

Habitat vastas sylvas Cochinchinæ, maximè prope confinia Cambodiæ ad 11 gradum latitudinis Borealis, ubi has arbores iterato vidi, sed tunc minus cogitans de Botanicâ flores non collégi.

Ebenus : Caju Arang. Rumph. Amb. l. 4. cap. 1. tab. 1. Aublet. Guian. tom. 2. pag. 141. Ubi referens plantas herbarii Amboinenfis, quæ simul in insulâ Franciæ nascuntur, inter eas numerat Ebenum nigram, seu veram, quam dicit esse Dioicam, cum Rumphius tacuisset.

Observ. Cum antea in Cochinchinâ flores Ebenoxyli invisos præterissem, posteaque tam ibi, quam in Africâ Orientali quæritos obtinere non potuissem, veridico Authori, & oculari testi Rumphio debui fidere; ex eoque excêpi notas Genericas hîc expositas, & quia de numero staminum non clarè loquitur, suspicatus sum ea esse tria, donec certiora habeamus. Linnæus Junior (suppl. pl. pag. 440) suadentibus Königio, & Thunbergio existimat Verum lignum Ebenum speciem esse Diospyri, quam ibi describit sub nomine Diospyri Ebeni. Ab istâ descriptione non multum abhorret Diospyros nostra Decandra (supra Claf. 8. G. 3. sp. 4.) Quæ eadem est Hebenaster Lolin. Rumph. Amb. l. 4. cap. 5. tab. 6.; sed Diospyros, quamvis habeat venas, & aliquando etiam cor nigrum, pro Ebena vero non habetur tam ab Europæis, quam ab indigenis. In Cochinchinâ aliæ inveniuntur arbores, quarum lignum similiter ex naturâ suâ nigrum est: aliæ referuntur a Rumphio : sed Ebenoxylum non sunt.

Ufus. Nigredine, & nitore excellit in scriniis, & minoribus operibus, præsertim, quando ebure, vel margaritarum conchis discernitur.

Virt. ligni in decocto. Attenuans, Mundificans, Diaphoretica. Prodest maximè in Rheumatismo, & doloribus vagis. Vim Guajaci æmulam in illo expertus est Grimmerus; apud Burm. Zeyl. pag. 91. Quam simul propriâ experientiâ comprobavi.

GENUS. XIII. PHŒNIX PALMA.

Char. Gen. Masc. Cal. 3-partitus. Cor. 3-petala. Stam. 3.

Fœm. Cal. 3-partitus. Cor. 3-petala. Pist. 1. Drupa ovata. Lin. fy. pl. G. 1339.

† Sp. 1. PHŒNIX PUSILLA. α Cáy Cha la.

Differ. spec. Phœn. floribus hexandris: caule humili.

Hab., & notæ. Palma caule 2-pedali, crasso, scabro. Frondes 6-pedales, inermes, pinnatæ, reclinatæ: foliolis longis, subulatis, plicatis, lævibus. Flos Dioicus: spathâ universali, polyvalvi: spadice erecto, brevi, corymbofo. Calyx utriusque 3-partitus, brevissimus. Corolla petala 3, ovato-oblonga, curva, patentia. Masculi Filamenta nulla. Antheræ 6, oblongæ, corollæ æquales. Fœminei stylus brevis: Stigmate simplici. Drupa ovata, 4 lineas longa, carnosâ, nigra, lævis, dulcis: nucleo simplici oblongo, solido, corneo: hinc sulco longitudinali, inde parvo circulo notato.

Habitat agrestis in montibus Cœn mit, 6 leucis distantibus a metropoli Cochinchinæ Huæâ. Amat loca petrosa prope rivos.

Palma Dactylifera, minor, humilis, sylvestris: fructu minore. Burm. Zeyl. pag. 183. Herm. Parad. Bat. pag. 361. Kämpf. Amæn. Exot. pag. 667.

TETRANDRIA.

+ GENUS XIV. STREBLUS.

Descriptio Naturalis.

* Masculi flores.

Cal. Perianthium 4-phyllum: foliolis ovatis, concavis, patentibus. Cor. nulla.

Stam. Filamenta 4, capillaria, flexuosa, calyce longiora. Antheræ biloculares, sub-rotundæ.

* Fœminei flores in distinctâ plantâ.

Cal. ut Masculi, persistens.

Cor.

Cor. nulla.

Pist. Germen sub-rotundum, superum. Stylus longus, profundè bipartitus. Stigmata simplicia.

Peric. Bacca sub-rotunda, biloba, 2-locularis, 1-sperma.

Sem. Ovata, solitaria.

Nom. (Στρεβλος tortuosus) ab arboris ramis nimis distortis.

Char. Gen. Masc. Cal. 4-phyllus. Cor. o.

Fœm. Cal. 4-phyllus Cor. o. Stylus 2-partitus. Bacca 2-locularis, 1-sperma.

† Sp. 1. STREBLUS ASPER. α Cây Đeo dúoi.

Differ. spec. Streb. foliis ovatis, asperis: floribus sparsis.

Hab. Arbor magna: ramis valde tortuosis, patentibus: ramulis brevissimis. Folia ovata, integerrima, aspera, alterna. Flos Masculus capitulis multis, parvis, pedunculatis, sparsis. Fœmineus pedunculis, 1-floris solitariis, sparsis.

Habitat in sylvis montanis Cochinchinæ.

† Sp. 2. STREBLUS CORDATUS. β Tlong Xú.

Differ. spec. Streb. foliis cordatis, ferratis, nervosis.

Hab., & notæ. Arbor mediocris: ramis patentibus. Folia cordata; acuta, ferrata, nervosa, alterna. Flos Dioicus. Masculus racemis simplicibus, conicis, lateralibus, parvis, multis. Calyx 4-phyllus, patens, foliolis ovatis, sub-acutis, concavis. Cor. nulla. Filamenta 4, planiuscula, calyce longiora. Antheræ cochleatæ, biloculares. Fœmineum florem non invêni.

Habitat circa Cantonem Sinarum.

PENTANDRIA.

GENUS XV. PISTACIA.

Char. Gen. Masc. Ament. Cal. 5-fidus. Cor. o.

Fœm. distincta. Cal. 3-fidus. Cor. o. Styli 3. Drupa 1-sperma. Lin. syst. pl. G. 1212.

† Sp. 1. PISTACIA OLEOSA. α Cây Dầu Trùng.

Differ. spec. Pist. foliis incomptè pinnatis: foliolis ovato-lanceolatis.

Hab., & notæ. Arbor supra mediocrem, ramis obliquis. Folia sæpe cum impari, sæpe etiam abruptè pinnata, 2-3-juga: foliolis ovato-lanceolatis, integerrimis, sæpius oppositis, interdum sparsis,

glabris, lætè virentibus, petiolis brevibus. *Flos* uterque lateralis : *Masculus* amentis filiformibus : *calyce* 5-partito : *corollâ* nullâ : *staminibus* 5. *Femineus* pedunculis polyfloris. *Drupa* sub-rotunda, semipollicaris, scabra, lutea, succosa : *nuce* lævi, 1-loculari.

Habitat agrestis, cultaque in Cochinchinâ.

Cussambium. Rumph. Amb. l. 1. cap. 47. tab. 57. Pistacia Itfionoki (Kœmpf. Hist. Jap. pag. 101., & Amæn. Exot. pag. 812.) ex ejus nucibus ibi dicitur multum oleum extrahi ad varios usus idoneum, an eadem est arbor?

Ufus. Druparum nuclei redundant oleo flavo, tenui, odore, sub-amaro, quod diu servatum crassescit quidem, sed non rancescit, nec suavitatem nativi odoris amittit; ideo vel eo simplici ungunt capita indigenæ, vel alia unguenta aromatica componunt. Internè sumptum est etiam gratum, & salubre. Quamvis hæc arbor sit Terebintho similis, nunquam audiivi resinam ex eâ fluere, vel oleum tenax fieri.

GENUS XVI. CANNABIS.

Char. Gen. Masc. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 0.

Fœm. *Cal.* 1-phyllus, integer, latere hians. *Cor.* 0. *Styli* 2. *Nux* 2-valvis, intra calycem clausum. Lin. fy. pl. G. 1220.

Sp. 1. CANNABIS SATIVA. 3. Mâ suén : Chù tsao.

Differ. spec. Can. *foliis* digitatis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, 6-pedalis, erectus, sub-quadrangus, pallidus, simplex, parum ramosus. *Folia* digitata, sub-quinata, foliolis lanceolatis, ferratis, subtus pubescentibus, inæqualibus : *petiolis* communibus longis, sparsis. *Flos* Dioicus, apetalus, lateralis, & terminalis : *pedunculis* polyfloris.

Habitat culta in variis locis imperii Sinensis.

Gmel. Sibir. 3. pag. 104. Bangué. Garc. Arom. l. 2. c. 25. Cannabis Indica. Rumph. Amb. l. 8. c. 34. tab. 77.

Ufus. Ex cortice caulis diducuntur fila pro texendis telis, & torquendis funibus : non tamen abundanter, ut in Europâ. Folia cum Tabaco mixta, vel aliter præparata fictam quamdam lætitiâ, potius stuporem, & temulentiam afferunt, si eorum fumus ore excipiat.

GENUS XVII. SPINACIA.

Char. Gen. Masc. Cal. 5-partitus. Cor. o.

Fœm. Cal. 4-fidus. Cor. o. Styli 4. Sem. 1, intra calycem induratum. Lin. fy. pl. G. 1218.

Sp. 1. SPINACIA OLERACEA. β . . .

Differ. spec. Spin. *fructibus* sessilibus. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Caulis* annuus, sesquipedalis, sub-erectus, inanis; lævis, ramosus. *Folia* hastato-sinuata, glabra, sparsa, petiolis longis. *Flos* Dioicus, apetalus: *Masculus* spicis terminalibus, staminibus 5: *Fæmineus* lateralis, sub-terminalis, glomeratus, sessilis, *stylis* 4, fructibus spinosis.

Habitat culta, & vulgaris Cantone Sinarum.

Hortus Clifford. pag. 457. Matth. in Diosc. l. 2. c. 112. fig. ibi.

Usus. Esculentus. Spinaciæ proximus est habitu, & sapore Convolvulus Repens, olus in Indiâ frequentissimum, flore diversum.

GENUS XVIII. ANTIDESMA.

Char. Gen. Masc. Cal. 5-phyllus. Cor. o. *Antheræ* bifidæ.

Fœm. Cal. 5-phyllus. Cor. o. *Stigmata* 5. *Bacca* cylindrica, 1-sperma. Lin. fy. pl. G. 1216.

† Sp. 1. ANTIDESMA SCANDENS. β $\bar{U}$ chao lûm.

Differ. spec. Ant. *foliis* palmatis, ferratis: *caule* scandente.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, longus, scandens, ramosus, acirrhus, inermis. *Folia* palmata, ferrata, glabra, petiolata, sparsa. *Flos* Masculus *calyce* 5-phylo: *corollâ* nullâ: *staminibus* 5, brevibus: *antheris* erectis, apice hiantibus. *Florem* *Fæmineum* non vidi. Antidesmæ adjudicavi tum ob *Antheras* hiantes, tum, quia Genus est Indianum, & flos Masculus apprimè convenit.

Habitat spontanea prope Cantonem Sinarum.

HEXANDRIA.

GENUS XIX. BORASSUS PALMA.

Char. Gen. Masc. Cal. . . Cor. 3-partita. Stam. 6.

Fœm. Cal. . . Cor. 3-partita. Styli 3. *Drupa* 3-sperma. Lin. fy. pl. G. 1336.

Sp. 1.

Sp. 1. BORASSUS FLABELLIFORMIS. γ Murume.

Differ. spec. Bor. *frondibus* palmatis, plicatis, cucullatis: *stipitibus* ferratis. Lin. sp. 1.

Hab., & notæ. *Palma* magna, altitudine *Coco* *Nuciferae* æqualis, crassitie maior, basi, & apice turgida, medio caule æqualis, teres. *Fronde*s flabelliformes, magnæ, in orbem radiatæ, ad centrum plicatæ, ad peripheriam liberæ, sub-planæ: *foliolis* sub-acutis, superioribus longioribus: *stipitibus* longis, crassis, excavatis, ad utrumque marginem dentato-spinosis. *Flos* Dioicus. *Spadix* utriusque simplicissimus, teres, longus, squamis 1-floris. *Calyx* uterque 6-phyl-lus, obtusissimus, imbricatus. *Corolla* utraque petala 3, obtusa, concava. *Masculi Stamina* 6. *Feminei Styli* 3. *Drupa* ovata, magna, *Coco* fere æqualis, sub-compressa, lævis, fusco-lutea, 3-coc-ca: *cortice* communi carnosio-fibroso, succulento, odore, dulci, eduli, crasso. *Nuces* 3, ovo anserino æquales, & similis formæ: putamine osseo: medullâ albâ, sapidâ dum tenerâ: limphâ purissi-mâ cavitatem explente.

Habitat tam agrestis, quam culta in orâ Orientali Africæ, puto quod nascatur etiam in sylvis Cochinchinæ, sed ibi mihi non obvia.

Ampana, & Carimpana. Rheed. Malab. p. 1. pag. 11. 13. tab. 9, 10. Lontarus Domestica. Rumph. Amb. 1. 1. cap. 9. tab. 10. *Palma Indica* Tal, & Talghala fructu carnosio, dulci, & eduli, putamine incluso. Burm. Zeyl. pag. 181.

Ulus. Ex hac palmâ, præcisis junioribus spadicebus fæmineis, manat liquor, ex quo ab Indianis fit vinum *sura* dictum, & saccharum *Jagara*. Fructus tam medulla alba, quam cortex extimus flavescentis esculenti sunt, & sapidi quandiu non senescunt.

† Sp. 2. BORASSUS GOMUTUS. α Cây Dưóc.

Differ. spec. Bor. *frondibus* pinnatis, sub-inermibus: *foliolis* subulatis, oppositis: *spadice* longissimo, ramoso, pendulo.

Hab., & notæ. *Palma* altitudine mediocris, crassitie magna: *caule* recto, æquali, scabro, hirsuto. *Fronde*s longissimæ, pinnatæ: *stipitibus* teretibus, crassis, sub-inermibus, longis: *foliolis* lanceolato-linearibus, basi simpliciter plicatis, oppositis, distantibus, fusco-virentibus. *Flos* pallidus, Dioicus: *spadicibus* lateralibus, pendulis, ramosis: *ramis* singulis 4 pedes longis, filiformibus: floribus, & fructibus sessilibus. *Calyx* 6-phyllus, obtusus, imbricatus. *Corolla* petala 3, sub-acuta, concava, patentia. *Stamina* multa. *Drupa* sesquipollicaris, trigono-rotunda, luteo-fusca, glabra, continens 3 *nuc-es*, compresso-ovatas, sub-angulatas, putamine ligneo, tenui: *nucleis* ejusdem formæ, solidis, cartilagineis, albis, in juventute esculentis, in senectute corneis. *Spatha* universalis, lanceolata, trivalvis. Habi-

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Palma Indica vinaria, Saguierus, five Gomutus. Rumph. Amb. 1. 1. cap. 12. tab. 13.

Ufus. Superior hujus palmæ truncus, præcipuè ad frondium infertionem, emittit abundanter pilos longos, seu potius fila tenacissima, nigra, rufaque, ex quibus torquentur rudentes, & funes navales, longissimæ durationis, etiam ad sustinendas maiores anchoras, quamvis sub-aquâ, vel terrâ servantur. Ex spadice secto elicitur quoque vinum, & saccharum. Medulla trunci præbet incolis alimentum simile panis *sagu*. Teneri drupæ nuclei saccharo conditi ita sapidi redduntur, ut in Cochinchinâ a primariis Magnatibus expetantur. At drupæ cortex extimus succosus venenatam possidet qualitatem, sique imprudenter tangatur, intolerabilem causat pruritum, doloresque vehementes, ac diuturnos, nec faciliè amovendos.

† Sp. 3. BORASSUS CAUDATA. α Cây Duối chuột.

Differ. spec. Bor. *frondibus* pinnatis, inermibus: *foliis* cuneiformibus, præmorsis.

Hab., & notæ. Palma tenuis, caule recto, 8-pedali, 8 lineas crasso, circulis nodosis approximatis. *Fronde*s oblongæ, impari-pinnatæ: *stipitibus* inermibus: *foliis* cuneiformibus: sub-plicatis, denticulato-præmorsis, caudatis, apice difformibus, nunc rotundatis, nunc obliquè truncatis, interdum lanceolatis, polylobis. *Flos* Dioicus, spadice simplici, longo, erecto, laterali. *Masculi calyx* 3-phyllus: *Fæminei* 6-phyllus, foliolis obtusis, imbricatis. *Corolla* utriusque petala 3, ovata, incurva. *Filamenta* 15-30, brevita: *Anthæris* oblongis. *Stigma* sessile, magnum, 3-gonum. *Drupa* sub-rotunda, semipollicaris, 3-sperma: nuculis ovatis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Observ. Pinanga Saxatilis, Oryzæ-formis (Rumph. Amb. 1. 1. pag. 42. tab. 7.) nostræ satis conformis est caule, & frondibus. Sed Authoris descriptio non est completa: in figurâ vero spadix est ramosus, foliola sessilia, nec caudata, quibus a nostrâ differt.

† Sp. 4. BORASSUS TUNICATA. δ Tarfulim.

Differ. spec. Bor. *frondibus* palmatis, plicatis, inermibus: *Druparum* cortice multiplici.

Hab., & notæ. Palma altissima, caule recto, æquali, crasso. *Fronde*s in orbem palmatæ, magnæ: laciniis subulatis, plicatis: *stipitibus* inermibus. *Drupa* sub-rotunda, magna, 3-sperma: cortice communi crasso, succoso, lævi, fusco-purpureo, multiplici, squamis 8-10 interiores circumdantibus, facile separabilibus. *Nuces* 3, ovatæ, putamine osseo: medullâ albâ, esculentâ Coci Nuciferæ simili.

Habitat

Habitat in India ad oras regnorum Decan, & Guzerate.

Obs. Flores non vidi: sed ex relatu ocularium testium retuli.

GENUS XX. LIMACIA.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores* sub-terminales, congesti.

Cal. Perianthium 6-phyllum, breve: foliolis acutis, alternis minoribus, omnibus in triangulum horizontaliter dispositis.

Cor. Petala 3, triangularia, sub-erecta, calyce longiora.

Nectarium 6-phyllum, calyci æquale: foliolis sub-rotundis, concavis, carnofis.

Stam. Filamenta 6, brevissima, totidem foliolis nectarii insidentia, simul in triangulum ordinata. Antheræ biloculares, sub-rotundæ.

* *Feminei flores* axillares, 2-nati, in distuctâ plantâ.

Cal. ut Masculi.

Cor. Petala 6, sub-rotunda, curva, inæqualia.

Nectarium 6-phyllum, calyci æquale: foliolis turbinatis, conniventibus.

Pist. Germen sub-trigonum, superum. Stylus nullus. Stigmata 3, polyfida, patentia.

Peric. Drupa carnosa, sub-reniformis, 1-sperma.

Sem. Nux in helicem fulcata: nucleo simplici.

Nom. a formâ nucis limacis cochleæ similis.

Char. Gen. Masc. Cal. 6-phyllus. Cor. 3-petala.

Fœm. Cal. 6-phyllus. Cor. 6-petala. Stigm. 3. Drupa reniformis, cochleata.

† Sp. r. LIMACIA SCANDENS. α Cay Me^a gâ.

Differ. spec. Lim. foliis ovato-oblongis, acuminatis, integerrimis: caule scandente.

Hab. Caulis fruticosus, scandens, acirrhus, longus, ramosissimus.

Folia ovato-oblonga, acuminata, integerrima, glabra, alterna. Flores uterque luteo-viridis. Drupa parva, glabra, acida, esculenta.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XXI. PSELIMUM.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores* : racemis brevibus, sub-divisis.

Cal. Perianthium 6-phyllum : foliolis acutis, concavis, patentibus.

Cor. Petala 6, erecta, apice inflexa, calyce duplo longiora.

Stam. Filamenta 6, calyci sub-æqualia. Antheræ didymæ.

* *Fæminei flores*, in aliâ plantâ : umbellis compositis.

Cal. Perianthium 4-phyllum : foliolis ovatis, minimis, pilosissimis.

Cor. Nulla.

Pist. Germen sub-rotundum, superum. Stylus nullus. Stigma 4-fidum ; laciniis acutis, erectis.

Per. Drupa compresso-rotunda, parvula, 1-sperma.

Sem. Nux orbiculata, pertusa, armillæformis, scabra.

Nom. (Ψελιον armilla) ob nucem armillarem.

Char. Gen. Masc. Cal. 6-phyllus. Cor. 6-petala.

Fœm. Cal. 4-phyllus. Cor. 0. Stigma 4-fidum. Drupæ nuce armillari.

† Sp. I. PSELIMUM HETEROPHYLLUM. ^m Deei Moi.

Differ. spec. Psel. *foliis Masc.* sub-cordatis, obtusis : *Fœm.* ovatis, acuminatis, peltatis.

Hab. *Caulis* fruticosus, volubilis, longus, tenuis, ramosus. *Folia* plantæ masculinæ sub-cordata, sub-rotunda, integerrima, glabra, alternata, petiolis tenuibus : *folia* plantæ Fœmininæ peltata, ovata, acuminata, integerrima, alternata. *Flos* utriusque axillaris. Nuculæ diameter 3-linearis. Fœminæ umbellæ partiales pedunculis brevissimis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Observ. Non recordor vidisse alibi plantam Dioicam heterophyllum.

At si in eodemmet individuo hermaphrodito diversa folia inveniantur aliquando, quid mirum si occurrant in Dioicis?

GENUS XXII. SMILAX.

Char. Gen. Masc. Cal. 6-phyllus. Cor. 0.

Fœm. Cal. 6-phyllus. Cor. 0. *Styli* 3. *Bacca* 3-locularis.

Sem. 2. Lin. sy. pl. G. 1225.

Kkkk

Sp. I.

† Sp. 1. SMILAX PERFOLIATA. α Kim kang mō : Ti giai.

Differ. spec. Smil. *caule* aculeato, angulato : *foliis* acutis, 5-nerviis : *stipulis* cordatis, perfoliatis.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, angulatus, longus, ramosus, scandens, cirrhis binatis, longis, axillaribus : *aculeis* multis, brevibus, sparsis. *Folia* caulina sub-cordata, ramea ovata, omnia acumine reflexo, 5-nervia, venosa, glabra, alterna, petiolata, magna, inermia : *stipulis* foliatis, cordatis, perfoliatis. *Flos* Dioicus, umbellis axillaribus. *Stamina* 6. *Stigmata* 3, reflexa, sub-fessilia. *Bacca* parva, globosa, rubra, 3-locularis, 1-sperma. *Radix* tuber magnum, sub-rotundum, nodosum, exterius fuscum, intus pallidum : radiculis multis, simplicibus, rectis, longissimis, horizontalibus.

Habitat in colibus silvaticis Cochinchinæ.

Observ. Affinis videtur Pseudochinæ Amboinensis, nigræ (Rumph. Amb. 1. 9. c. 61. pag. 439.) quæ a Linnæo æstimatur Smilax Zeylonica (sp. 3.). Nostra imprimis differt stipulis perfoliatis, & foliis 5 nerviis.

Virtus. Eandem creditur habere, ac Sarsaparrilla, Mundificantem scilicet, ac Diaphoreticam : nec formâ ab hac magis differt, quam a Zeylonicâ.

Sp. 2. SMILAX CHINA. α Cây Khúc khác : Thô phục linh. β Thủ fū lin.

Differ. spec. Smil. *caule* aculeato, teretiusculo : *foliis* inermibus, ovato-cordatis, quinque nerviis. Lin. sp. 5.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, teres, ramosus, scandens, cirrhis binatis : *aculeis* raris, brevissimis, sparsis. *Folia* inermia, ovata, acuta, 3-nervia, glabra, alterna, petiolata, raro cordata, aut retusa : stipulis nullis. *Flos* Dioicus, apetalus, hexander, umbellis parvis, axillaribus. *Bacca* minuta, rotunda, rubra, 3-locularis, 1-sperma. *Radix* horizontalis, longissima serpens : tuberibus oblongis, nodoso-verrucosis, interdum ramosis, intus pallidis, vel rubescentibus, semipedalibus, sub-teretibus, sparsis.

Habitat in collibus silvaticis Cochinchinæ, & Chinæ.

Thunb. Jap. pag. 152. Fruticulus convolvaceus, spinosus, Sinicus, floribus parvis umbellatis. Pluken. Amalt. pag. 101. tab. 408. fig. 1.

Virtus : radicis tuberosæ. Mundificans, Diuretica, Diaphoretica. Valet in quibuscunque doloribus vagis, venereis, aut rheumaticis.

Sp. 3. SMILAX CADUCA. α Cây Sam comp.

Differ. spec. Smil. *caule* aculeato, tereti : *foliis* inermibus, ovatis, trinerviis. Lin. sp. 9.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, teres, ad basim aculeatissimus, scan-

scandens, cirrhis binatis, procedentibus ex petiolis. *Folia* inermia, omnia lato-ovata, retusa, 3-nervia, glabra, alterna: *stipulis* nullis. *Flos* Dioicus, apetalus, hexander, trigynus: *umbellis* parvis lateralibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Mill. dict. n. 6. *Smilax aspera*, feu spinosa, latifolia, retusa, folio peripheriâ leni. Tourn. Inst. pag. 654. n. 3.

Sp. 4. SMILAX LANCEOLATA. α Cây Cháong cháong.

Differ. spec. Smil. *Caule* inermi: *foliis* inermibus, lanceolatis. Lin. sp. 12.

Hab., & notæ. *Caulis* herbaceus, inermis, teres, brevis, ramosissimus, scandens, cirrhosus. *Folia* lanceolata, integerrima, inermia, glabra, 3-nervia, alterna. *Flos* Dioicus, apetalus, hexander, lateralibus. *Radix* filiformis, longa, non tuberosa.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

Hort. Cliff. pag. 459. Burm. Ind. pag. 213.

Sp. 5. SMILAX PSEUDOCHINA. α Kim kang rê.

Differ. spec. Smil. *caule* inermi, tereti: *foliis* inermibus, caulinis cordatis, rameis ovato-oblongis, 5-nerviis. Lin. sp. 13.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, longissimus, teres, tenuis, inermis, ramis paucis, scandentibus. *Folia* inermia, parva, inferiora cordata, superiora ovato-lanceolata, 3-nervia, integerrima, plana, margine reflexo. *Flos* Dioicus, hexander, apetalus, umbellis lateralibus. *Bacca* 3-locularis, sub-globosa, rubra. *Radix* horizontalis simplex, crassa, brevis, tuberculosa, radiculis multis, longis, indivisis.

Habitat in montibus Cochinchinæ.

Thunb. Jap. pag. 152. China spuria, nodosa. Bauh. Pin. pag. 297. n. 3.

Ufus. *Caulis* vimineus inservit ad texendas corbes, & similia.

GENUS XXIII. DIOSCOREA.

Char. Gen. Masc. *Cal.* 6-partitus. *Cor.* o.

Fœm. *Cal.* 6-partitus. *Cor.* o. *Styli* 3. *Caps.* 3-locularis, compressa. *Sem.* 2, membranacea. Lin. fy. pl. G. 1227.

Sp. 1. DIOSCOREA ALATA. α Khoai tia. β Yú thâu.

Differ. spec. Diosc. *foliis* cordatis: *caule* alato, bulbifero Lin. sp. 4.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, volubilis, multiplex, ramosus, quadragonus, angulis membranaceis prominentibus: axillis bulbiferis. *Folia* sagittato-cordata, sub-quinquenervia, acuminata, integer-
Kkkk ii ger-

gerrima, glabra, opposita, petiolis longis. *Flos* Dioicus, apetalus, racemis brevibus, sub-terminalibus. *Calyx* 6-partitus, patens. *Stamina* 6. Capsula triangularis, 3-locularis, 2-sperma. *Radix* bulbosa, magna, informis, plerumque sub-ovata, sæpe oblonga, vel sub-rotunda, cavernosa, tuberculosa, aliquando bi, vel polyfida: cortice fusco, crasso, scabro, radiculis paucis circumdato: interius farinulenta, insipida, pallida, in aliis rubra, vel purpurea, aut violacea.

Habitat culta in Cochinchinâ, & Chinâ, in multisque Indiæ locis. Ubium Vulgare, & Ubium Digitatum. Rumph. Amb. 1. 7. cap. 7, 8. tab. 120, 121. Katsjil kelengu. Rheed. Malab. 7. pag. 71. tab. 38. Rhizophora Indica, sive Inhame rubra, caule alato, Scamonii foliis nervosis conjugatis. Burm. Zeyl. pag. 206.

Ufus. Radix ista bulbosa, salubris, & nutriens est vulgaris cibus in Indiâ tam indigenis, quam Europæis: his præcipuè utilissimus in longis navigationibus; facile enim servatur in multos menses hoc vegetabile incorruptum, & recens.

Observ. Quamvis hæc radix frequenter mutet varias formas, & colores, eadem tamen species censenda est. Quæ a Rumphio dicitur Ubium Digitatum, quia in varios lobos finditur, in Cochinchinâ vocatur *Khoai tien*. Non raro alæ caulinae, & bulbi axillares evanescent, prout videre est in figurâ Ubii Vulgaris Rumphiani, quamvis ipse Rumphius asserat Caulem plerumque quadragonum, ejusque latera quatuor acuta videri, ac si alata essent.

Sp. 2. DIOSCOREA OPPOSITIFOLIA. α Khoai mài: Son duoc, & Xan yô.

Differ. spec. Diosc. *foliis* oppositis, ovatis, acuminatis: *caule* lævi. Lin. sp. 8.

Hab. & notæ. *Caulis* fruticosus, sub-quadragnus, volubilis, multiplex, longus, tenuis, ramosus: axillis sæpe bulbiferis. *Folia* cordata, acuminata, polynervia, glabra, opposita, petiolata. *Flos* Dioicus, racemis tenuibus, lateralibus. *Capsula* triangularis, 3-valvis, 3-locularis, 2-sperma, seminibus orbiculatis. *Radix* bulbus longus, mediocris, congestus, interdum multifidus, sinuosus, cortice tenui, lutescente, radiculis brevibus: intus albissima, compacta, succosa, lactescens, insipida.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, & Chinæ, amatque loca argillacea, & petrosa.

Burm. Ind. pag. 215. Ubium Anguinum. Rumph. Amb. 1. 7. c. 9. tab. 122. An Dioscorea Japonica? Thunb. Jap. pag. 151.

Ufus. Dioscoreæ hujus bulbi præ cæteris a Cochinchinensibus æstimantur, saccharoque conditi lauris mensis apponuntur. In re Medicâ cre-

creduntur prodesse contra phthisim, & alios morbos pulmonum.

† Sp. 3. DIOSCOREA EBURINA. α Khoai ngà.

Differ. spec. Diosc. *foliis* cordatis, 7-nerviis, alternis: *floribus* hermaphroditis, *racemis* simplicibus, longis.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, inermis, longus, volubilis: ramis, & petiolis quadragonis. *Folia* cordata, acuminata, 7-nervia, glabra, alterna. *Flos* hermaphroditus, lateralis, racemis simplicibus, longis. *Calyx* 3-phyllus, foliolis ovatis, erectis. *Corolla* petala 3, ovata, carnosa, lutea, concava, calyci sub-æqualia. *Filamenta* sub-nulla. *Antheræ* 6, sub-rotundæ, biloculares, minimæ. *Germen* inferum, oblongum, triquetrum. *Stylus* nullus. *Stigmata* 3, oblonga, reflexa. *Capsula* oblongo-ovalis, 3-gona, angulis profundè intrantibus, 3-ocularis, 3-valvis, polysperma. *Semina* ovata, pauca. *Radix* verticalis, bulbus 1, vel duo, 3-pedales, teretes, æquales, sub-acuti, sub-curvi, formâ, & albedine dentibus eburinis elephantum similes: inde nomen vernaculum.

Habitat agrestis, cultaque in Cochinchinâ.

Ufus: esculentus. Dubito an sit eadem, quam Burm. vocat *Cylindricam*. Ind. pag. 215. Kappa Kelengu. Reed. Malab. 7. pag. 95. tab. 50.

† Sp. 4. DIOSCOREA CIRRHOSA. α Khoai leng.

Differ. spec. Diosc. *foliis* ovato-lanceolatis, 3-nerviis: *floribus* hermaphroditis, triandris: *caule* cirrhoso.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, longus, tenuis, teres, cirrhis scandens. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, 3-nervia, glabra, opposita, petiolata. *Flos* hermaphroditus, minimus, axillaris, pedunculis 3-floris. *Calyx* 6-phyllus, superus: *foliolis* ovatis, crassis, curvis, sub-clausis, persistentibus: bino ordine, interiori minore. *Corolla* nulla. *Filamenta* nulla. *Antheræ* 3, oblongæ, erectæ. *Germen* oblongum, trigonum. *Stylus* nullus. *Stigmata* 3, acuta, reflexa. *Capsula* trigono-ovata, angulis acutis, 3-ocularis, 3-valvis, 2-sperma. *Semina* orbiculata, membranâ tenui arillata. *Radix* bulbus mediocris, irregularis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Observ. Capsula est omnino propria Dioscoreæ: non ita pleræque aliæ notæ.

Sp. 5. DIOSCOREA ACULEATA. α Khoai ló.

Differ. spec. Diosc. *foliis* cordatis: *caule* aculeato, bulbifero. Lin. sp. 3.

Hab., & notæ. *Caulis* suffruticosus, volubilis, teres, tenuis, ramissimus: aculeis multis rectis, brevibus, sparsis. *Folia* ovata, 5-nervia,

via, glabra, alterna, petiolis longis tenuibus. *Flos* Dioicus, racemis spicatis, longis, lateralibus. *Calyx* 3-6-phyllus: foliolis acutis, brevissimis, inæqualibus, patentibus. *Corolla* petala 6, ovata, concava, sub-clausa, purpureo-fusca. *Filamenta* 6, subulata, corollæ æqualia. *Antheræ* sub-rotundæ. *Germen* triquetrum, inferum. *Capsula* 3-angularis, 3-ocularis, 3-valvis, 2-sperma. *Radix* bulbus oblongus, esculentus, intus albus, extra pallidè luteus, septus radiculis brevibus.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

Burm. Ind. pag. 214. Combilium. Rumph. Amb. l. 9. c. 13. tab. 126.

† GENUS XXIV. FIBRAUREA.

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores.*

Cal. nullus.

Cor. Petala 6, sub-rotunda, patentia, minima.

Stam. Filamenta sub-nulla. Antheræ 6, biloculares, oblongæ.

* *Fœminei flores* in aliâ plantâ.

Cal. nullus.

Cor. Petala 6, sub-rotunda, concava, patentia.

Pist. Germen superum, ovatum, triplex, ad centrum invicem connexum, angulatum. Stylus. nullus. Stigmata 3, bifida.

Peric. Baccæ 3, ovatæ, sub-compressæ, læves, 1-spermæ.

Sem. 1, ovatum, rugosum.

Nom. a fibris lignosis aureis, ex quibus caulis plantæ componitur.

Char. Gen. Masc. Cal. 0. Cor. 6-petala.

Fœm. Cal. 0. Cor. 6-petala. Stigmata 3. Baccæ 3, monospermæ.

† Sp. 1. FIBRAUREA TINCTORIA. α Cây Vàng dăng. β Tiên siên tàn.

Differ. spec. Fibr. *foliis* ovatis, integerrimis, alternis: *racemis* lateralibus.

Hab. *Caulis* fruticosus, scandens, acirrhus, ramosus, lignosus, longus, brachium crassus: constans ex fibris magnis, lentis, coloris aurei, in circulos concentricos ordinatis, foraminulis interpositis.

Folia basi ovata, apice acuta, integerrima, glabra, inæqualiter nervosa, venosa, alterna: petiolis longis, teretibus, basi turgidis.

Flos albus, minimus, racemis oblongis, lateralibus. *Bacca* parva, lutea, non edulis. Sapor plantæ amarus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, & Chinæ.

Tuba

Tuba flava : Daun bulan. Rumph. Amb. l. 7. c. 20. tab. 24. Abuta Rufescens, & Abuta Amara. Aublet. Guian. pag. 618, & 620. tab. 250, 251. Hæ plantæ, quamvis a nostrâ aliquantulum foliis differant, nec earum notæ integrè exponantur, suspicor, quod specie non differant.

Virtus radicis, & inferioris caulis. Resolvens, Deobstruens, Diuretica.

Ufus. Ex caulibus contusis coctione extrahitur color flavus, non admodum vividus, sed persistens, qui fundamentum sternit Curcumæ, & Carthamo, pulchrioribus quidem, minimè verò permanentibus.

OCTANDRIA.

GENUS XXV. RHODIOLA.

Char. Gen. Masc. Cal. 4-partitus. Cor. 4-petala.

Fœm. Cal. 4-partitus. Cor. 6. Nectaria 4. Pist. 4. Caps. 4, polyspermæ. Lin. sy. pl. G. 1229.

† Sp. I. RHODIOLA BITERNATA. a . . .

Differ. spec. Rhod. foliis biternatis, incis: caule volubili.

Hab., & notæ. Caulis herbaceus, volubilis, teres, tenuis, sulcatus, ramulosus. Folia biternata, foliolis lanceolatis, incis, tomentosis. Flos albus, axillaris, Dioicus : Masculus sub-umbellatus, pedunculo communi longo : stipulis binis oppositis, corniformibus. Calyx profundè 4-partitus, laciniis binis oppositis duplo maioribus, omnibus acutis. Corolla petala 4, turbinata, æqualia, patentia. Nectaria 4 erecta, quorum 2 breviora, conjuncta, exortica. Filamenta 8, subulata, pilosa, inæqualia, erecta, corollâ longiora. Antheræ ovatæ, incumbentes. Florem Fœmineum non invēni, nec vernaculum nomen audivi, licet quæsitum.

Habitat in hortis minus cultis Cochinchinæ, non frequens.

ENNEANDRIA.

GENUS XXVI. MERCURIALIS.

Char. Gen. Masc. Cal. 3-partitus. Cor. 6. Stam. 9, five 12. Antheræ globosæ, didymæ.

Fœm. Cal. 3-partitus. Cor. 6. Styli 2. Caps. dicocca, 2-ocularis, 1-sperma. Lin. sy. pl. G. 1230.

† Sp. I.

Sp. I. MERCURIALIS INDICA. α Rau mai: Lục mai.

Differ. spec. Merc. *caule* fruticoso, ramoso: *foliis* lanceolatis, lævibus, *floribus* 3-gynis.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, rectus, 6-pedalis: ramis teretibus, ascendentibus. *Folia* lanceolata, serrata, glabra, nitida, alterna.

Flos Dioicus, apetalus. *Masculi Calyx* 3-partitus. *Staminum* numerus inconstans, sæpe 15 circiter: *Antheris* bilocularibus, sub-rotundis: in aliquibus, servato eodem habitu, stamina 50 fere numerantur. *Feminei Calyx* idem, *corolla* nulla. *Stigmata* 3. *Capsula* supera, 3-loba, 3-ocularis, 1-sperma. *Flos* lateralis.

Habitat tam culta, quam spontanea in Cochinchinâ.

Virtus. Folia recentia in jussculo cocta leniter purgant, absque ullo symptomate præcavendo.

DECANDRIA.

GENUS XXVII. CARICA.

Char. Gen. Masc. *Cal.* sub-nullus. *Cor.* 5-fida, infundibuliformis. *Filam.* in tubo corollæ: alterna breviora.

Fœm. *Cal.* 5-dentatus. *Cor.* 5-petala. *Stigmata* 5. *Bacca* 1-ocularis, polysperma. Lin. sy. pl. G. 1232.

Sp. I. CARICA PAPAYA. α Cây Du du. β Mán xêu cồ.

Differ. spec. Car. *foliorum* lobis sinuatis. Lin. sp. I.

Habitus, & notæ. *Arbor* 15-20 pedes alta: *caule* recto, plerumque simplicissimo, raro ramoso, 6 pollices in diametro crasso: *cortice* fibroso, cinereo, intus molliuscule, succoso, albo. *Folia* ad verticem *caulis*, magna, 5-9-partita, lobis inæqualibus, sinuato-incis, apice acutis: *petioli* longissimis, rectis, crassis, inanibus, inordinatè circa *caulem* dispositis. *Flos* Dioicus, albus. *Masculus calyce* 5-fido minimo: *corollâ* infundibuliformi 5-fidâ, laciniis ovato-oblongis, reflexis: *staminibus* 10, tubo corollæ insertis: *racemis* compositis, lateralibus, reclinatis. *Femineus* flos pedunculis axillaribus, 2-3-floris: *calyce* 5-fido: *corollâ* campanulatâ, 5-partitâ, laciniis sub-obtusis, reflexis: *stigmatibus* 5, sessilibus, laciniatis, patentibus. *Bacca* ovalis, semipedalis, multifulcata, intus, & extra rubo-lutea, 1-ocularis, polysperma. *Semina* sub-rotunda, fusca, Piperis æqualia, plurima.

Habitat culta, & a me observata in Cochinchinâ, in Chinâ, & in Africâ.

Papaja Mas, & Femina. Rumph. Amb. I. I. cap. 44. tab. 50. Burm. Zeyl.

Zeyl. pag. 184. Arbor Melonifera, Papayo dicta. Bont. Jav. l. 6. cap. 6. pag. 96. fig. ibi.

Ufus. Fructus hic Meloni aliquatenus similis, si perfectè mature scat, dulcissimus est, ac refrigerans, nec insalubris, quàmvis odore minus gratus. Eo utuntur quoque immaturo, & condito.

DODECANDRIA.

GENUS XXVIII. EUCLEA.

Char. Gen. Masc. Cal. 5-dentatus. Cor. 5-petala. Stam. 15.

Fœm. Cal. & Cor. Maris. Germen superum. Stylus 2.

Bacca 2-locularis. Lin. sy. pl. G. 1236.

† Sp. 1. EUCLEA PILOSA. α Cay Nhac.
Differ. spec. Eucl. caule arboreo: foliis ovato-lanceolatis, tomentosis: floribus pilosis, racemosis.

Hab., & notæ. Arbor magna, ramis ascendentibus. Folia ovato-lanceolata, integerrima, subtus tomentosa, alterna, petiolis brevibus. Flos Dioicus, rubro-fuscus, racemis terminalibus. Masculi Calyx 5-partitus, laciniis turbinato-ovatis, utrinque pilosis. Corolla 5-partita, tubo brevi: laciniis limbi ovato-oblongis, crassis, pilosis, patentibus, calyce sub-longioribus. Filamenta 15, brevia: Antheris oblongis, stantibus.

Habitat in altis sylvis Cochinchinae.

Ufus. Arboris lignum ædificiis aptum.

† Sp. 2. EUCLEA HERBACEA. β Xě lín tsù.
Differ. spec. Eucl. Caule herbaceo: floribus lateralibus.

Hab., & notæ. Caulis 1-pedalis, herbaceus, erectus, ramosus. Flos Dioicus, albus, lateralis. Calyx 5-phyllus: foliolis binis oppositis minoribus. Corolla petala 5, emarginata. Stamina 15. Pistillum nullum.

Habitat inculta prope Cantonem Sinarum.

Observ. Utriusque præcedentis plantæ flores Masculos examinavi regentes, Fœmineos non inveni: unde cognovi ad Dioeciam Dodecandriam pertinere. Non observato pistillo, non potui plenam certitudinem de Genere habere. Eucleæ adhærere jussi, donec, completo charactere, vel penitus uniantur, vel in proprium locum cedant.

POLYANDRIA.

GENUS XXIX. ABUTUA

Descriptio Naturalis.

* *Masculi flores*: Amentis lateralibus, congestis.

Cal. Hemisphaericus, truncatus, carnosus, vaginans amentum filiforme, nudum, interruptum. Perianthium aliud nullum.

Cor. nulla.

Stam. Filamenta 20 circiter, turbinata, breviter, receptaculo inhærentia, ad calycis marginem declinata. Antheræ totidem, biloculares, oblongæ, apice bifidæ, stantes.

* *Fœminei flores* in aliâ plantâ: Amentis similibus.

Cal. ut Masculi.

Cor. nulla.

Pist. Germina 6-8, ovato-oblonga, obliquè ad marginem Calycis declinata.

Stylus nullus. Stigmata solitaria, acuta, polyfida.

Peric. Baccæ 6-8, oblongo-ovatae, coriaceæ, læves, 1-spermæ, sessiles.

Sem. sub-ovata, sub-acuta: cortice tenui, flexili, striato.

Nom. Vulgare Abutua, puto, quod derivetur a regno Abutuâ (aliis Butua) in Africâ, olim Monomotapæ tributario, ubi hæc planta abundè nascitur, & usui Medico infervit.

Observ. Gnetum Linnæi (Mantiss. pag. 18. Gen. 1278) quod est Gnemon Domestica Rumphii, (Amb. 1. 1. cap. 61. tab. 71, 72.) valde simile habitu apparet Abutuæ nostræ: differt tamen fructu drupaceo, nuce striata, squamâ calycinâ ovatâ, & in fœminâ lacerâ, filamento unico antheris geminis: quæ omnia in Abutuâ desiderantur. Hanc repetitis observationibus invēnimus semper Dioicam, Polyandram, & Polygynam. Licet enim, quem dicimus calycem, aliquis dicat squamam vaginantem amentum, staminaque, ac germina ibi congesta diversos esse flores, nos hoc concedere non possumus, cum nullam invenerimus notam partialem calycis, receptaculi, aut pedicelli proprii, per quæ distinguantur ab invicem tam stamina, quam pistilla singula, ut in singulos flores exurgant.

Char. Gener. Masc. Cal. vaginans Amentum. Cor. 0. Stam. 20.

Fœm. Cal. ut in Mare. Cor. 0. Pist. 6-8. Baccæ totidem, exsuccæ, 1-spermæ.

† Sp. 1. ABUTUA INDICA. α Cây Sót: Cây Găm.

Differ. spec. Abut. foliis simplicibus, oppositis: caule fruticoso, scandente. Hab.

Hab. *Caulis* fruticosus, scandens, acirrhus, inermis, crus crassus & ramis longis, geniculatis, lævibus. *Folia* ovato-lanceolata, sub-acuminata, integerrima, fusco-virentia, nitida, opposita, petiolis brevibus. *Flos* amentis lateralibus, semipedalibus, nudis, polynatis. *Bacca* glandiformes, semipollicares, fusco-luteæ, glabræ, edules. *Caulis* valde similis *Fibrauræ* supra descriptæ Genere 24: similiter constans ex fibris crassis, lignosis, lentis, in circulos concentricos dispositis. Color interior rubro-fuscus, in aliis pallidus. Sapor vix ullus. Odor nullus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ, & in aliis Indiæ locis. Gnemom funicularis. Rumph. Amb. 1. 7. cap. 8. tab. 8.

Virt.: radicis, & inferioris caulis. Resolvens, Deobstruens, Antifebrilis. Apostemata, & inflammationes tam internas, quam externas resolvit: febres intermittentes diurnas sæpe extinguit: obstructions viscerum referat. Cum primum sumitur in decocto, vel pulvere, calor in ventriculo sentitur non molestus. Nulla evacuatione sensibili notatur.

Observ. Varia genera plantarum flore admodum diversa, caule, & virtute Medicâ propinqua ab aliis confunduntur nomine *Parreira brava*, quod lingua Lusitanâ vitem sylvestrem sonat. Horum unum est Abutua, de quâ loquimur: alterum Cissampelos Linnæi, vel ejus affine Botria, quod antea in classe Pentandriâ descripsimus. Abutua ineptè dicitur *Parreira*, cum ejus folia, flores & fructus nullam habeant cum vite similitudinem. At Cissampelos Linnæi, & potiori jure Botria nostra caule, cirrhis, foliis, flore, fructu, & præsertim numero staminum ad vitem accedunt. Hæc, quam in Africâ observavimus, nomine *Parreira brava* a Lusitanis ibi commorantibus agnoscitur: illa vero Abutua tam ibi quam alibi ab eisdem nominatur. Abuta Ruffescens, & Abuta Amara Aubletii (Guian. pag. 618, 620. tab. 250, 251.) quamvis nomine, & caule proximæ, ad aliud genus pertinent, dictum *Fibrauræ*, a nobis Genere 24 hujusce Classis Dioeciæ descriptum.

† Sp. 2. ABUTUA AFRICANA. 7. . . .

Differ. spec. Abut. *foliis* ternatis: *caule* scandente, fruticoso.

Hab., & notæ. *Caulis* fruticosus, crassus, ramosus, inermis, scandens, acirrhus: constans fibris lignosis in circulos concentricos ordinatis, coloris pallidè-lutei, in aliis rufescentis. *Folia* 3-nata, basi ovata, apice acuta, integerrima, glabra, fusco-viridia, nitida, parva, petiolata. Non florebat eo tempore, quo eam vidi.

Habitat agrestis in orâ Orientali Africæ.

Virtus. Eadem, quæ præcedentis.